

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky a psychologie

Využití tříděného recyklovatelného odpadu v činnostech mateřské školy
The use of recycled waste in activities at kindergardens

Bakalářská práce

Autor: Stanislava Nováková

Obor: Učitelství pro mateřské školy

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Lenka Smržová

Datum odevzdání: Listopad 2009

Anotace:

Tato bakalářská práce zpracovává informace o začlenění tématu třídění a recyklace odpadu do environmentální výchovy v mateřských školách, možnostech využití tříděného odpadu pro tvořivé a rukodělné činnosti v MŠ (zdroje inspirace z ČR a zahraničí). Skládá se z části teoretické, praktické a příloh.

V teoretické části se pokusím pomocí odborné literatury a textů dostupných ve virtuální podobě na internetu vysvětlit několik pojmů týkajících se odpadů a ekologie.

V části praktické a v části příloh se budu věnovat využití recyklovatelného tříděného odpadu v některých činnostech mateřských škol, které jsem měla možnost navštívit během své průběžné a souvislé pedagogické praxe ve druhém a třetím ročníku studia oboru Učitelství pro mateřské školy. Budu zde rozebírat aktivity – činnosti, které jsem realizovala s mnohým recyklovatelným odpadovým materiálem.

Přípravu aktivit, jejich realizaci a vyhodnocení zpětné vazby jsem provedla ve třídě Kapříků v MŠ Větrná v Českých Budějovicích, ve třídě Žluťásků v MŠ U čtyř barviček odloučené pracoviště MŠ Mozaika Jihlava, ve třídě Ptáčků v MŠ Zeyerova v Českých Budějovicích a na mimoškolních akcích – zájmových volnočasových aktivitách zprostředkovaných dětem na některých víkendových výpravách PS T.O. Mešnice.

Annotation:

This bachelor thesis deals with information on integration of the issue of waste sorting and recycling to environmental education system in nursery schools and the possibilities of using various sorts of waste for creative and handcraft activities in nursery schools (inspired by both Czech and foreign sources). The thesis consists of three parts: theory, practice and enclosures.

In the theoretical part I will try to explain several terms concerning litter and ecology by means of specialized literature and online texts.

The practical part and enclosures cover the usage of recyclable sorted waste in some activities of nursery schools I had the opportunity to visit during my continuous pedagogical practice in the second and third year of studying Teaching for nursery schools. I will analyze those activities I personally put into action using recyclable waste material.

I carried out preparation of said activities, their realization and evaluation of feedback in Kapříků class, MŠ Větrná České Budějovice, in Žlutásků class, MŠ U čtyř barviček separate site of MŠ Mozaika Jihlava, in Ptáčků class, MŠ Zeyerova České Budějovice and at out-of-school activities – free-time activities for children at some weekend trips of PS T.O. Mešnice.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jsem prameny uvedené v seznamu literatury.

Dále prohlašuji, že v souladu s §47 b zákona č.111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce fakultou, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

.....

Podpis

Poděkování:

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Lence Smržové za všechny její cenné rady, názory, připomínky a metodické vedení práce.

Děkuji paní učitelkám na praxích, které mi dovolily fotograficky zdokumentovat některé výtvary dětí, a tyto fotografie posléze použít v praktické části a v obrazové příloze bakalářské práce. Také děkuji rodičům s jejichž souhlasem jsem mohla použít fotografie jejich dětí.

Obsah:

I	TEORETICKÁ ČÁST	9
1	Základní informace o recyklovatelných odpadech	9
1.1	Co je odpad	9
1.1.1	Druhy odpadu	9
1.2	Předcházení vzniku odpadů	10
1.3	Co se s odpadem děje	11
1.3.1	Netříděný odpad	11
1.3.2	Tříděný odpad	11
1.4	Recyklace odpadů	12
1.5	Symboly – pomocníci při třídění a recyklaci (příloha č. 29)	14
1.6	Základní dělení tříditelného odpadu:	15
1.6.1	Papír	15
1.6.2	Plast	17
1.6.3	Sklo	18
1.6.4	Nápojové kartony	19
1.6.5	Hliník	20
1.6.6	Železo (Fe), Ocel, Cín (Sn), Olovo (Pb), Hliník (Al), Měď (Cu), Zinek (Zn), slitiny	21
1.6.7	Stříbro (Ag), Zlato (Au), Platina (Pt)	21
1.6.8	Drobný elektroodpad	21
1.6.9	Biologický odpad	22
2	Začlenění tématu třídění a recyklace odpadu do environmentální výchovy v mateřských školách	23
3	Činnosti, při kterých lze využívat odpadové materiály	24
3.1	Jednotlivé činnosti by měly vycházet z klíčových kompetencí:	24
3.2	Materiály používané při činnostech:	27
3.2.1	Nejčastěji používané materiály	27
3.2.2	Při činnostech příležitostně používané materiály:	28
3.3	Výtvarná činnost a praktická činnost	28
3.3.1	Výroba ručního papíru	28
3.3.2	Jak roste semínko	29
3.4	Hudební činnost	29
3.5	Pohybová činnost	30
3.5.1	Pohybová hra	30
3.5.2	Cvičení	30
3.5.3	Spontánní pohyb	31
3.5.4	Pobyty venku, na zahradě	31
3.6	Volná hra	31
	PRAKTICKÁ ČÁST	33
4	Papír	35
4.1	Ruličky od toaletního papíru	35
4.1.1	Papírový panáček	35
4.1.2	Cizokrajná zvířata nebo zvířata z cirkusu	36
4.2	Krabičky od čajů	38
4.2.1	Šperkovnice	38
4.2.2	Chrastítka	38
4.3	Kartón, kartónové krabice	39
4.3.1	Lidské tělo	39
4.4	Reklamní letáky	40
4.4.1	Květy na jaře	40
5	Plast	42

5.1	Kelímky od jogurtů	42
5.1.1	Zvonečky	42
5.2	Víčka od PET - lahví	43
5.2.1	Barevná školka	43
5.2.2	Květy a kvítky	44
5.3	PET lahve	45
5.3.1	Přivolání zimy	45
5.4	Igelitové tašky	46
5.4.1	Drak	46
6	Kov	47
6.1	Hliníková víčka od jogurtů, alobal	47
6.1.1	Andělci	47
6.2	Měděné drátky z cívek:	49
6.2.1	Bižuterie, dekorace	49
7	Sklo	50
7.1	Sklenice od zavařenin a od hořčice:	50
7.2	Lahve od vína, jiného alkoholu, limonád	52
8	Textil a pletenina	53
8.1	Zbytky barevných látek	53
8.1.1	Čarodějnice	53
8.2	Vlna a nitě	54
8.2.1	Ježci	54
8.2.2	Kuřátka	56
8.3	Silonové punčochy a ponožky	58
8.3.1	Barvení vajíček	58
9	Keramika	59
9.1	Rozbité barevné dlaždice:	59
9.1.1	Mozaika	59
II	PŘÍLOHY:	64

Úvod:

Mnoho mateřských škol se snaží dětem předat kladný vztah k přírodě a životu. Do svých Školních vzdělávacích programů a Třídních vzdělávacích programů začleňují témata týkající se ekologie. Třídění odpadu je přirozenou součástí tohoto tématu. Bohužel mi ale přijde, že se mu v mateřských školách věnují jen okrajově. Při tvořivých činnostech se v mateřských školách většinou využívá přírodních materiálů, které jsou lehce dostupné přes celý školní rok, na podzim, v zimě, na jaře i v létě, a nic nestojí, a nebo se pracuje s materiály, které jsou sice produktem recyklace, ale děti a jejich prostřednictvím rodiče nejsou s tímto faktem vůbec seznámeni, či jsou s touto problematikou seznámeni jen okrajově. Proto jsem se rozhodla zabývat se podrobněji využitím tříděného recyklovatelného materiálu v činnostech dětí v MŠ, jehož prostřednictvím můžeme děti seznámit s výhodami třídění a recyklace odpadu a využitím takovýchto materiálů při tvořivých a výtvarných činnostech v mateřské škole.

Velice důležité je zapojení rodiny do činností v MŠ.

Cílem mojí práce je předat dál zkušenosti s využitím některých recyklovatelných odpadových materiálů v mateřské škole a posléze i v rodinách dětí, a také předat dál zkušenosti se zapojením mateřských škol, dětí a následně i rodin do procesu recyklace a jeho výhod.

Práce by měla sloužit všem učitelkám, které se o práci s odpadovým materiálem chtějí dozvědět něco praktického a nového.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 Základní informace o recyklovatelných odpadech

1.1 Co je odpad

Odpadem se rozumí jakákoliv přebytečná surovina vznikající v průběhu, nebo na konci určité činnosti. Neboli... *„movitá věc, která se pro vlastníka stala nepotřebnou a vlastník se jí zbavuje s úmyslem ji odložit, nebo která byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu.“* (§ 2 odst. 1 zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech)

1.1.1 Druhy odpadu

Přirozené odpady

„Na světě jsou tak dlouho, jak žijí tvorové. V přírodě se odpady rostlinného nebo živočišného druhu stávají surovinami pro jiný organismus.“ Například: *kdyby nebylo mikroorganismů, byla by půda v listnatých lesích pokryta několikametrovou vrstvou spadaneho listí. Organismy totiž přeměňují odumřelou organickou hmotu na minerální látky, které mohou být přijímány rostlinnými kořeny.koloběh je úplný.“*

(BRAUN, 1992, str. 1)

Stejně je tomu i pokud do koloběhu – potravního řetězce zapojíme býložravce a masožravce. Vyroste tráva, kterou sežere zajíc, zajíce chytne liška, když stárím nebo nemocí zahyne, rozkladu jejího těla pomůžu brouci a mikroorganismy. Pomocí minerálních látek takto vzniklých, výživou pro rostliny, vyroste nová tráva.

Do přirozených odpadů by se také daly přiřadit i vyloučené zbytky potravy živočichů, které se opět pomocí mikroorganismů navrací do koloběhu.

Odpad z průmyslových podniků a malých provozoven

Tento odpad může být neškodný nebo extrémně nebezpečný. Jeho složení sahá od obalových papírových materiálů, dřevěných beden, kovových a umělohmotných odpadů až k struskám, kyselinám, rozpouštědlům a jiným jedovatým látkám.

Zemědělské odpady

Některé se kompostují a jako hnojivo používají v hospodaření, zejména na Bio farmách. V dnešní době už je zakázáno používat pesticidy a postřiky, které by nějakým způsobem mohly poškozovat zdraví.

Kaly

Vznikají ve velkém množství při čištění odpadních vod v čistírnách. Obsahují zejména všechny důležité minerální látky, některé nežádoucí látky např. těžké kovy. Používání kalů jako hnojiva závisí tedy na jejich složení. Mohou být vyvezeny až poté, kdy jsou zbaveny zdravotně nebezpečných látek.

Radioaktivní odpady

Nejvíce nebezpečný odpad, jaký kdy lidé vyprodukovali. Odpady jaderného průmyslu jsou vysoce jedovaté a radioaktivní. Musí se být velice bezpečně uloženy a manipulace s ním musí splňovat složitá bezpečnostní opatření. (BRAUN, 1992, str.6)

Domovní odpad

Tento odpad s nás bezprostředně týká. Tím že za rok vyprodukuje každý z nás 150 – 200 kg směšného odpadu, se na jeho množství bezprostředně podílí.

Z velké části se skládá ze starého papíru, organického odpadu, umělých hmot, skla, keramiky, kovů, textilií, dřeva apod.

Některé odpadní materiály mohou obsahovat i jedy (rozpouštědla, zářivky, léky, a mnoho dalších). Nutná je jejich speciální likvidace.

1.2 Předcházení vzniku odpadů

Klademe-li si otázku: „Co by měl člověk dělat, aby docházelo v co nejmenší míře ke vzniku odpadů?“ Hledáme na ni tu nejjednodušší a nejsrozumitelnější odpověď.

„Důležité je věnovat pozornost prevenci a předcházení jejich vzniku. Zásadu předcházení vzniku odpadů je zapotřebí aplikovat již do výrobních postupů, s ohledem na minimalizaci odpadových toků, omezování produkce nevyužitelných odpadů z výroby s ohledem na jejich nebezpečné vlastnosti.“ (Podnikatelé-Recyklace-Odpady-Technologie-Otázky; ECO trend s.r.o., str.8)

1.3 Co se s odpadem děje

„Když něco vyhodíme, dostává se to do popelnice. Jednou nebo dvakrát týdně přijedou popeláři, popelnice vyprázdní a odpady už nevidíme. Co se s těmito odpady stane? Zmizí? V žádném případě!“ (JAVNA, 1991, str.18)

Budeme-li se bavit o domovním odpadu, jsou dvě možnosti co se s ním bude dále dít. Tento způsob znají určitě i předškolní děti, především chlapci. Kdo z nich by si nepřál stát se popelářem, vozit se vzadu na autě a valit před sebou popelnici.

1.3.1 Netříděný odpad

Odvoz popelnice s nevytříděným odpadem se zdá být velice jednoduchý, ale není tomu tak. To, co vyprodukujeme hodíme do jednoho odpadkového koše, který musíme vynášet každý den, protože nám skoro přetéká. Jeho obsah vyhodíme do jedné popelnice, která je taktéž v půli týdne plná. Dále se už o to nemusíme starat, protože přijedou popeláři a popelnici vyvezou. Ale kam? Buďto na skládku nebo do spalovny.

Na skládce se vše kupí a kupí. To, co se může samovolně časem rozložit pomocí mikroorganismů a vlivů počasí, se časem rozloží. Horší je, že stále vše zůstává na jednom kopečku, kopci, hoře, velehoře.

Ve spalovně se odpad pálí pod vysokou teplotou, tak aby se předešlo tvorbě jedovatých látek, nebo se jich vytvořilo jen minimální množství. Zchladlá směs se potom vyveze na zvláštní samostatnou skládku.

1.3.2 Tříděný odpad

Ten, kdo odpad třídí, to má na první pohled složitější. Ale opak je pravdou. Doma sice musí mít několik nádob nebo speciální odpadkový koš, který má více přihrádek, do nichž rozřazuje jednotlivé části odpadu. Papír, plast a nápojové kartony, sklo, bio odpad, hliník, železo a ostatní kovy, baterie. Možná zbude ještě trocha neroztříděného odpadu, který vyhodíme do směsného koše. Tentokrát ponese na vyhození minimálně 3 sáčky a od jedné popelnice uděláme navíc pár kroků ke kontejneru na plast a nápojové kartony, ke kontejneru na papír, poté ke kontejneru s bio odpadem. Výsledek? Celý proces třídění a vynášení odpadu nám zabere asi jen o 3 minuty více, zanedbatelnou časovou jednotku, a před domem budeme mít skoro prázdnou, tudíž nepřetékající popelnici na směsný odpad.

Co se děje dál? Přijede nákladní auto na tříděný odpad, sesype dohromady papír s plasty a my se můžeme chytat za hlavu a spílat si, že jsme třídili zbytečně, a že náš usilovně vytříděný odpad skončí na skládce. Ne, netřídíme zbytečně. Byť se takové případy v minulosti staly, nebylo jich mnoho. *„Dnes sváží různé druhy odpadů auta označená cedulemi s názvem suroviny. Různé dny pro soz různých surovin pak zaručují, že nedojde k jejich smíchání. Opomenout nemůžeme ani fakt, že firma svážející odpad dostává za roztříděný odpad zaplaceno, zatímco za přijetí směsného odpadu do spalovny či na skládku by musela sama zaplatit.“*

(<http://svetsenioru.cz/blogy/redakce/trideni-odpadu-opredene-myty>)

Tento odpad je dovezen do třídíren odpadů. Zde jsou lidé pracující ve vyvýšených kabinách u pásu dopravujícího k nim odpad. Každý člověk má za úkol vybírat jen určitý druh plastu, jeden vybírá kelímky od jogurtů, druhý čiré PET lahve, třetí PET lahve určité barvy a čtvrtý třeba tenké plastové folie. Papír se také takto vytřídíuje.

Vytříděný jeden druh plastu poté putuje do firmy která se zabývá jeho opětým zpracováním neboli recyklací.

1.4 Recyklace odpadů

Jak vysvětlit dětem i dospělým co znamená recyklovat? *„ To znamená znovu používat některý materiál a nevyhazovat ho.“*

(JAVNA, 1991, str. 18)

Také to jednodušeji znamená znovuvyužití, znovuuvedení do životního cyklu. *„Recyklaci chápeme jako vrácení odpadů – materiálů, surovin do procesu, ve kterém odpad vzniká – tedy pro původní účel. Opětým využíváním odpadů se šetří primární zdroje surovin a energií, méně se zatěžuje životní prostředí potřebou získání surovin pro výrobní procesy. Recyklaci chápeme pozitivně i z hlediska snižování nákladů při stoupajících cenách surovin.“*

(Podnikatelé-Recyklace-Odpady-Technologie-Otázky; ECO trend s.r.o., str.9)

Můžeme si ji vysvětlit i takto: *„Měkké fólie – obalové fólie, sáčky igelitové tašky skončí po roztřídění v aglomerátu. V něm se otáčejí velké nože, které způsobí tření a plasty roztaví. Ve vhodné chvíli se do směsi přidá studená voda, čímž se hmota srazí na*

granulky. Tvrdší plasty – kelímky od jogurtů, pomazánkových máseľ a pod. jsou rozemlety na drobné částečky v tzv. mlýnech, poté se stlačí v míchačce, kde se smísí v určitém poměru s jinou směsí. Výsledná směs odtud putuje do stroje, kde se roztaví, poté se vtlačí do kovových forem a po ochlazení už výrobek hotov.“

(Mladá fronta DNES - Odpady, vydání pátek 22.5.2009, str. D3)

Kolik kusů určitého odpadového materiálu potřebujeme na výrobu dalších věcí? „Z 30 ks PET lahví lze vyrobit fleecovou mikinu. Z 15 ks nápojových kartonů, dětské leporelo. Z 5 ks sklenic, vázu. A z 10 časopisů krabice na televizi.

(Mladá fronta DNES - Odpady, vydání pátek 22.5.2009, str. D1)

Z PET lahví se vyrábí nejen oblečení jako jsou trička, kalhoty, ale i boty nebo spacáky. Z papíru může být vyroben toaletní papír nebo sešity a bloky. Z nápojových kartonů může být vyroben originální nábytek nebo stavební prvky – desky na stavbu montovaného domu. I z jogurtových kelímků lze vyrobit třeba zahradní řidli nebo plot, zatravnování dlažbu, či rýhované desky na zahradní terasu.

Co je na recyklaci tak zvláštního? Někdo by odvětil, že skoro nic, ale zasvěcení lidé vědí, že je pro ochranu životního prostředí nepostradatelná. Bohužel, i když se v posledních letech o recyklaci hodně mluví, stále více se dostává do popředí, je jen u části populace neodmyslitelnou součástí každodenního života. Informace týkající se recyklace jsou veřejnosti přístupné jak v tištěné, tak v elektronické podobě. Mnoho peněz se vkládá do různých výzkumů, které se zabývají využitím recyklovatelných odpadů, výzkumem prospěšným jak lidem samotným tak i přírodě, přesto stále jako by lidé neviděli, neslyšeli, nebo nechtěli vidět a slyšet.

1.5 Symboly – pomocníci při třídění a recyklaci (příloha č. 29)

Zelený bod

„Zelený bod Greene Punkte nebo Green Point. U nás funguje od roku 2000. Znamená, že společnost je zapsána u autorizované obalové společnosti, jenž zajišťuje sběr a využití obalových odpadů. Označení obalu, na kterém je značka Zelený bod znamená také, že výrobce splnil zákonem daná procenta využití.“

Pořádkumilovný panáček

„Tehle pořádkumilovný panáček se také velmi často objevuje na různých obalech. Je trochu zavádějící protože to vypadá jakoby nabádal k vyhození do koše. Ve skutečnosti však obrázek tohoto maníka říká, že obal se má vhodit do patřičného kontejneru na tříděný odpad. Tomu ale tak trochu odporuje toto použití tohoto symbolu.“

(<http://www.trideniodpadu.cz/trideni.html>)

Přeškrtnutá popelnice

„S tímto symbolem se nejčastěji setkáte na elektrospotřebičích. Tento symbol znamená, že daný výrobek by neměl přijít do směsného odpadu, ale měl by být odevzdán k recyklaci prostřednictvím systému zpětného odběru nebo na sběrný dvůr.“

(<http://www.trideniodpadu.cz/trideni.html>)

1.6 Základní dělení tříditelného odpadu:

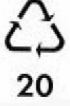
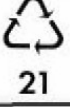

Název obalu Označení

Papír	PAP
Vlnitá lepenka	PAP
Hladká lepenka	PAP
Bílé sklo	GL
Zelené sklo	GL
Hnědé sklo	GL
Ocel	FE
Hliník	ALU
Dřevo	FOR
Polyethylentereftalát	PET
Polypropylén	PP
Polystyrén	PS
Polyetylén (rozvětvený)	LDPE
Polyetylén (lineární)	HDPE
Kombinovaný obal	C/ALU/PAP
Nápojový karton	C/PAP

(Podnikatelé-Recyklace-Odpady-Technologie-Otázky; ECO trend s.r.o., str.23)

1.6.1 Papír

Jak rozpoznáme co je papír, které dáváme do modrého kontejneru?

Značka	pro zkratku znamenající materiál	který se používá pro
	PAP	Papír
	20	Vlnitá lepenka
	21	Hladká lepenka
	22	Papír

(<http://www.trideniodpadu.cz/trideniodpadu.cz/Papir.html>)

Do modrého kontejneru patří například:

- Noviny, časopisy.
- Sešity, bloky, diáře, deníčky, památníčky, žákovské knížky, indexy, apod.
- Reklamní letáky.
- Knihy (bez tvrdých obalů), paperbacky, brožury, katalogy, telefonní seznamy.
- Kancelářský papír (i ze skartovaček), prezentační booklety (bez plastových částí).
- Veškeré krabice, kartony, lepenky, papírové části obalů, balicí papír.
- Dopisní obálky a dopisy, pozvánky, vizitky, jízdenky.
- Účtenky, složenky, upomínky, daňová přiznání.
- Papírové etikety, booklety z CD a DVD.
- Obaly od potravin (mouka, cukr, krabičky od čajových sáčků).
- Vnější obaly od čokolád, krabičky od zubních past, apod.
 - POZOR dokumenty jako bankovní výpisy či jiné, které obsahují vaše osobní data vždy roztrhejte aby nemohlo dojít k jejich zneužití!

Do modrého kontejneru nepatří:

- Kopíráky - obsahují karbonový prach, který vše zašpiní.
- Pauzovací papír, spodní strany samolepek.
- Tapety zašpiněné od lepidla nebo papír zašpiněný například od barev po malování, nebo od krve.
- Papíry zašpiněné / umaštěné od potravin.
- Zalamovaný papír (občanky, řidičáky, apod.).
- Použitý toaletní papír, použité papírové kapesníčky - obojí ale lze úspěšně kompostovat, použité papírové utěrky, hygienické vložky.
- Plata od vajec, která nemají recyklační značku (lze je však kompostovat).
- Nápojové kartony (a to i přesto, že papír obsahují).
- Použité bankovky (ty se drtí a vyrábí se z nich například izolační panely - tato činnost bude aktuální pokud někdy přejdeme na Euro).
- Nepalte papír v kamnech, máte-li možnost ho vytřídit do modrých kontejnerů (pálením se do ovzduší uvolňují nebezpečné karcinogenní látky).

1.6.2 *Plast*
Jak rozpoznáme co je plast, který patří do žlutého kontejneru?

Značka		pro zkratku znamenající materiál		který se používá pro
		PET	Polyetyleneterftalát	Oblíbené nápojové PET lahve
HDPE	2	HDPE	Polyetylen /zv. lineární/	Tvrdé plastové obaly /kanystry, šampony, apod/
LDPE	4	LDPE	Polyetylen /zv. větvený/	Fólie, sáčky, tašky, spod.
PP	5	PP	Polypropylen	Některé druhy fólií, koberce
PS	6	PS	Polystyren	Polystyrenová pěna, izolace, umělé příbory, kelímky

(<http://www.trideniodpadu.cz/trideniodpadu.cz/Plasty.html>)

Do žlutého kontejneru patří:

- Sešlápnuté PET lahve, plastové lahve od mléčných nápojů i samotného mléka.
- Kelímky od jogurtů, pomazánek, margarínů, krémů a dalších pochoutek (alespoň trochu vymyté).
- Plastové obaly od šamponů, sprchových gelů, tekutých mýdel, zubních past, apod.
- Igelitové tašky, sáčky, mikrotenové sáčky, fólie ve kterých byly zabaleny různé výrobky.
- Igelitové obaly od pracích prášků, plenek, kartonů PET lahví, apod.
- Obaly od tatranečků, bonbonů, chipsů a dalších sladkostí.
- Obaly od těstovin, pekárenských výrobků, potravin v prášku (např. polévky).**
- Obaly od mycích a čisticích výrobků na nádobí, okna, podlahu, nábytek, apod.
- Polystyren pěnový, ochrana zboží v obalech, izolace, tácky od masa.
- Polystyren tuhý, plastové nádobí, nápojové kelímky, příbory, plastová plata na vejce.

- Plastové květináče a truhlíky.
- Textilie ze 100% polyesteru.
- Obaly CD/DVD/VHS. A klidně i samotné nosiče a kazety.
- Víčka od instantní kávy, některých marmelád, pomazánek, apod.

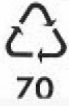

** Některé obaly vypadají jako kov, ale nedejte se zmást, je to starý přítel plast.

Do žlutého kontejneru nepatří:

- Molitan, guma, prezervativy, lino, plastové trubky, nic z PVC* !!! (recyklační značka 3)
- Pneumatiky, těsnění, žvýkačky.
- Plastové obaly od technických olejů a nebezpečných chemikálií jsou ... nebezpečný odpad!
- Koberce.
- Výjimečně vícevrstvé obaly - nápojové kartony Tetra Pack (pokud je vedle žlutého kontejneru umístěn oranžový na tyto obaly).

1.6.3 Sklo

Jak rozpoznáme co je sklo, které dáváme do patřičného kontejneru?

Značka	pro zkratku	znamenající materiál	který se používá pro
 GL	GL	Sklo	Běžné sklo
 70	70	Bílé sklo	Lahve a obaly z čirého skla
 71	71	Zelené sklo	Lahve od vína, piva, apod
 72	72	Hnědé sklo	Lahve od piva

(<http://www.trideniodpadu.cz/trideniodpadu.cz/Sklo.html>)

Do bílého kontejneru patří:

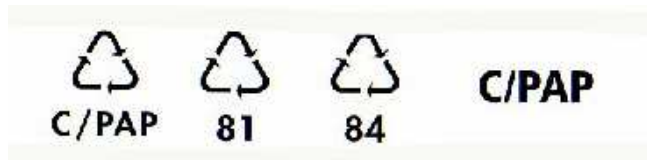
- Pouze bílé sklo, což jsou číré průhledné lahve, sklenice a skleněná nádoby z domácnosti.

Do zeleného kontejneru patří:

- Lahve z barevného skla (od piva, vína, limonád).
- Tabulové sklo, sklenice.
- Obaly od léků - ale POZOR, vymyjte je, popřípadě raději se zbytky odevzdejte v lékárně bez etiket a kovových víček.

Do bílého a zeleného kontejneru nepatří:

- Keramiku, porcelán.
- Zrcadla, plexisklo, sexy-sklo.
- Autosklo, drátované sklo (to recyklují pouze specializovaní zpracovatelé).
- Varné sklo.
- Žárovky, výbojky a zářivky – nebezpečný odpad.
- Obrazovky monitorů, televizí a různé displeje.
- Vratné láhve.

1.6.4 Nápojové kartony

(http://www.trideniodpadu.cz/trideniodpadu.cz/Napojove_kartony.html)

Do oranžového kontejneru patří:

- Krabice od mléka, džusů, vína.
- Někde je možno vhazovat nápojové kartony do kontejnerů na plast!

1.6.5 Hliník

(<http://www.trideniodpadu.cz/trideniodpadu.cz/Hlinik.html>)

Hliníkové obaly, které je možné recyklovat:

- Plechovky od piva, limonád, energetických nápojů.
- Plechovky od deodorantů, holicích pěn.
- Svrchní ALU fólie od jogurtů, pomazánek, sýrů, apod.
- Alobal, hliníkové fólie od čokolád.
- Šroubovací ALU víčka od nápojů, olejů, apod.
- Víčka zavařovacích sklenic typu omnia.
- Hliníkové nádoby (přístroje, hrnce, ešusy, konvice).
- Hliníkové konstrukce stanů, lehátek, pergol, lyžařské hole, apod.
- Plechy a ostatní hliníkové součástky.

Recyklovat nelze:

- Materiály / obaly, ve kterých je hliník spojen s jiným materiálem, či ve kterých je hliník obsažen.
 - Obaly od žvýkaček, másla, margarínu, vnitřní obaly cigaret, ty patří do směsného odpadu.
 - Nápojové kartony (kontejnery na nápojové kartony).
 - Veškeré další obaly, ve kterých je hliník neoddělitelně spojen s jiným materiálem.
- Hliník je rovněž často obsažen v elektrotechnických přístrojích, které můžeme odevzdat do sběrných dvorů.

1.6.6 *Železo (Fe), Ocel, Cín (Sn), Olovo (Pb), Hliník (Al), Měď (Cu), Zinek (Zn), slitiny*

(<http://www.trideniodpadu.cz/trideniodpadu.cz/Kovy.html>)

Recyklovat můžeme:

Vše železné a kovové odevzdáváme na sběrný dvůr.

- Kovové konstrukce, traverzy, armatury, profilované železo, apod.
- Rámy jízdních kol, kočárků, trakařů, apod.
- Plechy, kryty, okapy.
- Vraký pluhů a zemědělských strojů apod.
- Vše, co v sobě kovy obsahuje (elektronika, jističe, rozvaděče, apod.).
- Výrobky ze slitin kovů (dural, mosaz, bronz, apod.).

1.6.7 *Stříbro (Ag), Zlato (Au), Platina (Pt)*

Všechny drahé kovy odevzdáváme do klenotnictví, nebo do sběrného dvora.

1.6.8 *Drobný elektroodpad*

Do červeného kontejneru patří:

- Malá elektrozařízení.
- Příslušenství PC.
- Kalkulačky.
- Walkmany, CD přehrávače.
- Mobilní telefony.
- Baterie (tužkové, mikrotužkové, apod.).
 - Pouze pokud má kontejner speciální box na baterie. Jinak je vyhazujeme do speciálních kontejnerů na baterie, které jsou umístěny v maloobchodních sítích obchodních řetězců, v některých prodejnách elektro, železářství, hodinářství apod., a také v některých sběrných dvorech nebo na základních a středních školách, či na některých obecních úřadech.

1.6.9 Biologický odpad

I když Biologické odpady tvoří až 40% celkového komunálního odpadu, ve městech na ně není rozmístěno mnoho kontejnerů.

(<http://www.trideniodpadu.cz/trideniodpadu.cz/Biodpad.html>)

Do hnědých kontejnerů patří:

- Tříděný Bio odpad.
 - Slupky z brambor, okrájené ovoce a zeleninu
 - Papírové ubrousky.
 - Zbytky pečiva.
 - Jiné zbytky potravin rostlinného původu.
- Odpad ze zahrádek.
 - Posekaná tráva.
 - Shrabané listí.
 - Ořezané větve, apod.

Do hnědých kontejnerů nepatří:

- Komunální odpad.
- Plasty, sklo, kovy, papír, nápojové obaly.
- Nebezpečný odpad.

2 Začlenění tématu třídění a recyklace odpadu do environmentální výchovy v mateřských školách

Na celém světě se společně s vývojem techniky a vznikem nových a produktů potřebných pro život člověka setkáváme i s tím, zda a jak dále využívat odpadové části vzniklé jak při výrobě samotných produktů, tak po zpracování konzumní společností. Neustálou otázkou také je, jak vůbec omezit nadbytek takto vzniklých odpadových materiálů. I když se tuto problematiku někteří lidé snaží řešit, protože si uvědomují, že jsou členy konzumní společnosti a jejich vlivem je ničeno životní prostředí, je těchto „některých“ uvědomělých lidí stále velice málo.

Součástí procesu řešení problému bývá „prevence“. Proč tedy nezačít s dlouhodobou prevencí již v nejtětlejším věku člověka?

Mateřská škola je nejlepším místem kde začít z několika důvodů. Jejím úkolem, tedy *úkolem institucionálního předškolního vzdělávání je doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.*

(SMOLÍKOVÁ, 2004, str.7)

Vše, co dítě v mateřské škole pochyť, si donese ve vzpomínkách a svých názorech domů. Nenásilným způsobem může postupně svou blízkou rodinu, vzdálenou rodinu, kamarády a známé seznámit se svými myšlenkami a nenásilným způsobem také může všechny tyto další lidi navést k tomu, aby si vyrobili nebo koupili koše na tříděný odpad a začali vše třídit. Část vytríděných věcí mohou dát dítěti, které je přinese do mateřské školy.

3 Činnosti, při kterých lze využívat odpadové materiály

Stejně tak jako se dají v mateřské škole k různým činnostem využít hračky a loutky, vzdělávací pomůcky, pomůcky rozvíjející jemnou motoriku, předměty rozvíjející zvědavost a fantazii dětí, stejně je tomu i s využitím věcí kolem nás. Nejsou to jen věci z přírody, přírodní materiály, které najdeme na procházce s dětmi, ale v mateřské škole nebo doma můžeme využít i některých odpadových recyklovatelných materiálů.

3.1 Jednotlivé činnosti by měly vycházet z klíčových kompetencí:

kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

(SMOLÍKOVÁ, 2004, str. 10 - 12)

3.2 Materiály používané při činnostech:

Odpadové materiály využívané při činnostech dětí v mateřských školách musí být zdravotně nezávadné.

3.2.1 Nejčastěji používané materiály

Plastové – kelímky od jogurtů, pomazánkových másel, PET láhve a víčka z těchto lahví, igelitové tašky a folie

Papírové – malé krabičky od čajů nebo krémů, krabice od bot, kartónové krabice, novinový papír a reklamní letáky, ruličky od toaletního papíru

Kov – hliníkové obaly od čokolád, měděné dráty z cívek

Textil – staré oblečení, kousky látek, nitě a vlna

Sklo – sklenice od nápojů, od zavařenin, od kávy

Keramika – dlaždice, poničené hrnky a talíře i z porcelánu

3.2.2 Při činnostech příležitostně používané materiály:

Odřezky sádkartonu, dřevěné odřezky, Al víčka od jogurtů

3.3 Výtvarná činnost a praktická činnost

Výtvarnou a praktickou činnost stavím na první místo, protože je nejvíce spektrální. Ostatní činnosti z ní jakoby vycházejí. Děti se již výrobou např. Mikuláše a čerta ze sklenic od zavařenin seznamují s tématem, které je bude provázet celý týden. Výtvarná činnost podpoří jejich představivost a zvědavost. (příloha č. 25)

3.3.1 Výroba ručního papíru

Potřeby:

Starý papír, například z kartónových krabic, balicí papír, hedvábný papír atd. (novinový papír je méně vhodný, protože výsledná konzistence bude kvůli tiskařské barvě šedivá), mísu nebo kyblík na papírové těsto, ruční nebo ponorný mixér, list tvrdého papíru a síťkový rámeček na scezení papírové kaše, houbičku na odsátí přebytečné vody, lisované rostlinky, obrázky z časopisů, barevné nitě a provázky nebo útržky papírků na ozdobu

Vlastní činnost:

Děti určitě bude bavit, protože do ní zapojují většinu svých smyslů, zrak, čich hmat a sluch. Při trhání papírů na malé kousky vnímají nejvíce hmatem. Trhání papíru slouží také k odbourávání napětí a agresivity. Když se roztrhaný papír poté dá rozmóčit do vody, určitě hned všichni ucítíte jeho zvláštní vůni. Pokud dětem dovolíte promíchat vzniklou polotekutou směs rukama, budete se divit, jak je tato činnost fascinuje. Po rozmixování směsi najemno, si opět přijde sem tam někdo šáhnout a nechat mezi prsty protékat kaši z papíru. Při prosévání papíru – vytváření papírového listu, vás všichni budou velice bedlivě pozorovat a pak se snažit mít také tak pravidelný a tenký papír jako ho máte vy nebo ostatní děti. Při zdobení ještě mokrého listu zapojí děti svou představivost. A v závěru s nedočkavostí budou všichni chodit zkoušet, zda už jejich vlastnoručně vyrobený papír je suchý.

Na tuto výtvarnou – pracovní činnost můžeme navázat tématem dopisů a pošťáka, pisaře a přes něj se dostat k dalším povoláním která existovala za dob našich prababiček a která lidé vykonávají dnes.

3.3.2 *Jak roste semínko*

Potřeby:

Nízké mističky od pomazánkových másel, vata, alternativně směs hlíny a písku, různě velká semínka – fazole, čočka, hrách, řeřicha, obilí, apod. (příloha č. 21)

Vlastní činnost:

Každé dítě si vyrobí svůj vlastní záhon, do kterého si zasadí semínka. Přes celý týden, nebo i celých 14 dní, se o tento záhon se semínky bude starat, zalévat ho a hlídat zda některá semínka už nezačínají klíčit. Pro některé děti to bude jednoduchý úkol, ale pro některé ne. Je to zkouška trpělivosti a také toho, zda se dítě dokáže postarat a věnovat něčemu, co je závislé jen na něm.

3.4 *Hudební činnost*

Děti si nejprve vyrobí hudební nástroje:

Chrastítka – Kinder vajíčka a v nich rýže, plechovka z hliníku a v ní hrášek nebo rýže.
Cinkátka – z víček od šťávy nebo piva navlečených na provázku společně s kousky korkových špuntů a korálků, následně přivázanému k tyčce-držátku.
Bouchátka – ze dvou malých uzavřených PET lahví, z velké papírové nebo dřevěné krabice, na kterou se dá sednout.
Kukátka – z 2 víček od zavařenin a nebo ze dvou dřevěných tyček.
(příloha č.20)

Vlastní aktivita:

Hrajeme si na kapelu. Doprovázíme hudbu přehrávanou z CD, kazet, magnetofonových desek, nebo kterou hraje paní učitelka.

Vyťukávání rytmu – hra na ozvěnu: paní učitelka vyťuká jednoduchý rytmus a určené dítě se ho snaží pomocí svého nástroje zopakovat a nebo vytleskat.

Můžeme si začít povídat o tom jaké známe nástroje, jestli někdo z rodičů nebo sourozenců na některý nástroj hraje a nebo zda si přejí děti na něco umět hrát až budou starší.

Zpíváme písničky a doprovázíme se na naše hudební nástroje.

3.5 Pohybová činnost

Pohyb je pro každého člověka důležitý. Pro děti to platí dvojnásob. V předškolním věku se proto klade důraz na to, aby děti měli možnost se volně pohybovat, popřípadě svoji pohybovou stránku zdokonalovat.

„Dítě by mělo mít každý den příležitost se dostatečně pohybově vyžít, pro pěstování zdraví by se mělo dítě denně minimálně deset minut pohybovat v tepové intenzitě 170-190 tepů za minutu, což odpovídá intenzivnímu spontánnímu pohybu.“

(SVOBODOVÁ, 2007, str. 57)

3.5.1 Pohybová hra

Na mrazíka.

Dítě které honí má na sobě plášť vyrobený z lehlé látky nebo záclony, kterou už nikdo nepoužívá. V ruce drží hůlku smotanou ze starého papíru. Koho se hůlkou dotkne ten se zmrazí v právě konaném pohybu – vznikají ledové sochy, každá vypadá úplně jinak. Poslední dítě, které mrazík nechytí může všechny zmrzlé sochy pohladit a ony roztají. Do další hry vybíráme nového mrazíka pomocí rozpočítadla, nebo hádanky – kdo ji první uhodne, stává se novým mrazíkem.

3.5.2 Cvičení

Při cvičení můžeme místo speciálních pomůcek k tomu určených používat vlastnoručně vyrobené. Např.: papírové koule, různých velikostí vyrobené ze zmačkaného novinového papíru a plastových folií..., Krabičku od zubní pasty nebo Kinder vejce... S těmito věcmi mají děti udělat nějaký pohyb, který předvádí paní učitelka. Třeba přendat si papírovou kouli vrchem přes hlavu z jedné ruky do druhé nebo prsty u nohou a celou ploskou nohy pokoulet Kinder vejce po zemi, pod.

3.5.3 Spontánní pohyb

Opičí dráha

Připravíme-li si pro děti jednoduchou opičí dráhu: slalom mezi PET lahvemi naplněnými do poloviny vodou, hod malými krabičkami na cíl, přeskok přes 3 větší krabice jako přes kozu, prolezení látkového hada (který vyrobily maminka dětí sešitím starého oblečení) a válení sudů po podložce ze silného kartonu, nebo chůzi po papírových drnech, kolech přilepených k zemi izolepou, aby nepopojížděly při došlapu nebo doskoku, pokud jsou na větší vzdálenost od sebe než je jeden dětský krok. (příloha č. 17)

Výrazový tanec

Také můžeme pustit hudbu připomínající šumění moře, a dát dětem možnost si zatančit nebo zaběhat s malými a velkými kusy lehkých látek a igelitových folií. Bude to zážitek nejen pro dívky ale i pro chlapce, kteří se pod ty největší kusy látek začnou skovávat jako vojáci do pod maskování a nebo se projeví jejich umělecké cítění a opravdu začnou tančit. (příloha č. 26 a 27)

3.5.4 Pobyť venku, na zahradě

Na zahradě si děti většinou hrají na pískovišti, kde můžou využít kyblíčky od hořčice, pár kelímků od pomazánkového másla, nebo různé odřezky plastových trubek třeba ke stavbě hradu. Míčky vyrobené ze starých ponožek se dají využít na vybíjenou, hod na cíl, nebo jako náhrada brambor, které děti budou prodávat v zahradním domku, Zahradní domek pro děti můžou vyrobit šikovní tatínci ze zbytkových stavebních materiálů – dřeva, dřevěných desek, apod.

3.6 Volná hra

Prostřednictvím volných her děti navazují sociální kontakty se skupinou vrstevníků, spontánně se učí novým vědomostem, dovednostem a návykům, vytvářejí si postoje a získávají zkušenosti zprostředkované ostatními dětmi ze skupiny.“

(SVOBODOVÁ, 2007, str. 53)

Dětem poskytneme dostatek prostoru a několik košů, ze kterým budou mít možnost využít jednotlivý odpadový materiál ke své hře.

Víčka od PET lahví ke stavění obrázků u stolečků nebo na zemi.

Polepené a pokreslené papírové krabičky a krabice s tematikou domů, ve městech a vesnicích. Dopravních prostředků a značek. Nebo lesu a přírody.

Papíry z jedné strany popsané nebo potištěné na které si kdykoliv děti mohou nakreslit co chtějí.

Děvčata i chlapci budou rádi mít v kuchyňce opravdové nádoby od opravdového jídla, plechovky, krabičky, dózy a lahve.

A v pokojíčku u panenek lahvičky od parfémů a líčidel.

PRAKTICKÁ ČÁST

Aktivity s odpadovým materiálem, které jsem si pro děti připravila se vždy vztahovaly k tématu dne. Pokaždé jsem děti nechala vybrat si. Podle svého vlastního rozhodnutí mohl každý aktivitu vykonat nebo si zvolit druhou alternativní aktivitu (hru, omalovánky, kresbu, grafomotorické cvičení, ...).

Každé dítě také mohlo být pasivním účastníkem celé činnosti, mohlo pozorovat ostatní kamarády, a také mohlo být pasivním účastníkem jen části činnosti a dle svého uvážení se k nám kdykoli připojit.

Někdy měly o aktivitu zájem úplně všechny přítomné děti ze třídy ,ale jindy jich byla pouhá polovina či třetina. Tento způsob nabídky činností jsem mohla zvolit, protože ve třídě vždy byla přítomna alespoň jedna z paní učitelek a má kolegyně,se kterou jsme společně vykonávali na třídě praxi.

Mezi činnostmi, při kterých se může využít tříděný recyklovatelný odpad, převažuje v praktické části mé bakalářské práce výtvarná činnost. Proto jsem využila dělení jednotlivých okruhů činností spíše dle druhu používaného odpadového materiálu.

Většinu použitého materiálu jsem čerpala ze zásob ve skladech jednotlivých tříd. Tyto zásoby během několika let v každé mateřské škole nasbíraly samotné děti ve spolupráci svých rodin a kamarádů. Bylo tomu tak například u víček od PET lahví, ruliček od toaletního papíru, zbytků vlny a látek. Část materiálů potřebného k činnostem jsem používala ze svých vlastních zdrojů.

Místa, kde jsem vykonávala praxi:**Průběžná praxe:**2006/2007

MŠ Sluníčko ve třídě Broučků a Medvědů /Třeboň/

2007/2008

MŠ Větrná ve třídě Kapříků /České Budějovice/

2008/2009

MŠ Zeyerova ve třídě Ptáčků /České Budějovice/

Souvislá praxe:únor 2006

MŠ Cejle /Cejle u Jihlavy/

srpen 2007

MŠ U čtyř barviček, spojené třídy (prázdninový provoz), odloučené pracoviště MŠ Mozaiky Jihlava /Jihlava/

červen 2007

MŠ Cejle /Cejle u Jihlavy/

září 2008

MŠ U čtyř barviček ve Žluté třídě, odloučené pracoviště MŠ Mozaiky Jihlava /Jihlava/

září 2008

MŠ Železničářská ve 2. třídě – odloučené pracoviště MŠ Sedmikráska /České Budějovice/

4 Papír

4.1 Ruličky od toaletního papíru

4.1.1 Papírový panáček

Druh činnosti:

Výtvarná

Organizace:

U stolečků

Věk dětí ve třídě:

Heterogenní, 5 – 6 letí

Příprava:

První den mé praxe použila paní učitelka, ke komunikaci a hře s dětmi maňáska Kostkáček (z televizním pořadu pro děti, který se jmenuje Kostičky). Třetí den praxe jsem ho chtěla využít také. Téma dne jsem zvolila: Kostkáček hledá kamarády. V komunitním kruhu jsme si s dětmi povídali o tom co je to kamarádství a kdo je to kamarád. S dětmi jsme se shodli na tom, že i když má Kostkáček přes den za kamarády nás všechny, tak bychom mu mohli ještě vyrobit kamarády, kteří by s ním ve školce zůstávali i v noci.

Potřeby:

Pro každého 1 a půl ruličky od toaletního papíru, provázek, barevný papír či papír z jedné strany pokreslený určený k likvidaci, pastelky a fixy, lepidlo.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Ve třídě bylo přítomno 11 dětí (2 z těchto dětí přišly na návštěvu). Do činnosti se z celkového počtu dětí zapojilo 8. Všechny děti ode mě dostaly papír a na něj si podle svého nápadu mohly nakreslit a vybarvit oblečení pro které loutku. Toto oblečení si každý mohl zkusit vystříhnout a pak nalepit na loutku. Tělíčko tvořila jedna rulička a hlavu polovina ruličky. Obě tyto části byly spojeny provlečením dlouhého provázku, pomocí něhož pak loutka mohla trochu kývat hlavou a dala se vodit. Některé děti si vyzkoušeli navléci provázek, tomu komu se to nevedlo pomohli s navlečením provázku do dírek v ruličkách starší kamarádi. S Vystřižením nakresleného oblečení si také děti

navzájem pomáhali, nebo poprosili o pomoc mě. Překvapilo mě, jak se všechny děti snaží si všechno vyzkoušet sami a že každé oblečení jednotlivých loutek bylo originálem, nikdo z dětí od sebe neobkresloval. Děti nezapomněli ani loutce nakreslit obličej. Jakmile byla některá z loutek hotová, ihned si s ní její výrobce začal hrát a chodit po třídě. Myslím, že tato činnost se velice líbila všem dětem, které se jí zúčastnili.

4.1.2 Cizokrajná zvířata nebo zvířata z cirkusu

Druh činnosti:

Výtvarná; Divadlo, Hudební (příloha č. 18)

Organizace:

U stolečků

Věk dětí ve třídě:

Heterogenní 4 – 5 letí

Příprava:

S dětmi jsme si povídali o cirkuse a vyráběli jsme plakát, který do našeho cirkusu bude zvat všechny rodiče a děti, které se přijdou podívat do šatny ve školce.

Potřeby:

Na jedno zvíře 1 – 2 ruličky od toaletního papíru, barevné papíry, nůžky, tužka, černý tenký fix, šablony se zvířaty (had, lev, puma, medvěd, hroch, žába, ...), kopírovací papír.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Odpoledne spalo ve školce jen 5 dětí. S těmito dětmi jsme si vyrobili po odpolední svačince, každý jedno zvíře z cirkusu. Každý si obkreslil přes kopírovací papír jedno zvíře na barevný papír, který se mu líbil, poté si toto zvíře ještě obtáhl fixem, vystříhl ho a dolepil nebo dokreslil mu oči a čumák. Přiložili jsme k sobě bokem 2 ruličky od toaletního papíru a slepili jsme je. Tyto ruličky tvořili trup zvířete, které jsme na ně položili a přilepili, tak aby byly umístěny v přibližné polovině těla. Kdo chtěl, mohl si jednou z ruliček pro vléci provázek a zvíře za něj pověsit. Děti samozřejmě zvířátka hned nepověsily, ale začaly s nimi chodit po třídě. 2 Děti si donesly z rohu třídy malé divadlo a za krátkou chvíli do něj vyrobili z dalšího barevného papíru nové kulisy. „To je náš cirkus. Kdo chcete přijďte se podívat.“ Postupně se v divadelním cirkuse vystřídala všechna zvířata a na třech donesených židličkách, hledišti, se vystřídalo všech 5 dětí. Potom si začaly děti navzájem půjčovat vyrobená zvířata a znovu se je předvádět, každý trochu jinak. Během divadla jsme si několikrát zaspívali i písničku „Svátek zvířat“. Bohužel se zpíváním se nestihly vystřídát všechny děti, protože přišli rodiče, kteří byli netrpělivě očekáváni i přes zábavné divadlo a zpívání.

4.2 Krabičky od čajů

4.2.1 Šperkovnice

4.2.2 Chrastítko

Druh činnosti:

Výtvarná; Hudební, Hudebně pohybová

Organizace:

U stolečků

Věk dětí ve třídě:

Homogenní, předškolní 6letí a 7letí s odkladem školní docházky

Příprava:

S dětmi jsme se učili novou básničku. Na druhý den dostali za úkol donést si malou krabičku od čaje, abychom z ní mohli vyrobit šperkovnici. Holčičky na své korále a kluci na své poklady. Kdo bude chtít, tak si může zkusit vyrobit hudební nástroj, chrastítko, který třeba mohl hrát na plese, na kterém princeznička korále poztrácela. A na tomto plese si také může zkusit zatančit.

Básnička:

Princeznička na bále poztrácela korále.

Její tatík, mocný král, Honzíka si zavolal.

„Honzíku, máš namále, přines nám ty korále!“

Honzík běžel za horu, nakopal tam bramborů,

vysypal je před krále: „Tady jsou ty korále!

Větší už tam neměli, snědli prý je v neděli.“

Potřeby:

Krabička od čaje, odstrižky barevných papírů a papírů z jedné strany popsaných, lepidlo, nůžky, tužka, pastelky, fixy, tempery, korálky nebo sušené fazole a hrách.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Ve třídě bylo přítomno 26 dětí. Do činnosti se zapojily všechny děti, jak děvčata tak kluci. Všichni ode mě dostali přibližné instrukce, jak se taková šperkovnici nebo chrastítko vyrábí. A všichni si také mohli vybrat, zda si vyrobí jen šperkovnici, nebo jen

chrastítka, či oba dva předměty. Podle toho, jak se každé dítě rozhodlo, si mohlo sednout k jednomu ze tří připravených stolečků. Při polepování šperkovnic 1 holčička nepoužila korálky, ale sušené fazole a hrách, i když ty byly původně určeny jako náplň dovnitř do chrastících krabiček. Když jsme se jí na to zeptala, řekla mi, že se jí to líbí takhle víc. Její rozhodnutí jsem jí nevyvracela, ale pochválila jsem ji za výborný nápad. Další 2 děti to od ní odkoukly a šperkovnici si ozdobily jak barevnými korálky, tak hrachem a fazolemi. Výroba chrastítka byla podobná, jen se do něj nejprve nasypalo trochu hrachu, krabička se zavřela a děti ji musely pevně oblepit úplně celou, aby se z ní chrastící náplň nevysypala. Když už měly všechny děti vyrobené vše co chtěli, mohli jsme si po uklizení stolečků zahrát před vycházkou na ples. Kdo chtěl byl hudebníkem v kapele a dostal dřívka, malé činely, triangl, a další malé hudební nástroje na ťukání mohl si vzít i vlastnoručně vyrobená chrastítka. Zbytek dětí se stal tanečníky a tanečnicemi na plese. Domluvili Nemesi s kapelou a tanečníky signál. Pokud udělám poklonu, začne kapela hrát a tanečníci tančit a pokud si sednu do křesla kapela hrát přestane a tanečníci se zastaví. Nechala jsem děti si užít tanec i hru a pak jsem několikrát za sebou udělala tyto signály rychle a poslední popět pomalu. Jen jeden klouček si sednul na lavičku, nebavilo ho tančit ani hrát v kapele, ale jen sedět a pozorovat ostatní.

4.3 Kartón, kartónové krabice

4.3.1 *Lidské tělo*

Druh činnosti:

Výtvarná

Organizace:

Na zemi

Věk dětí ve třídě:

Homogenní, předškolní

Příprava:

Téma týdne bylo počasí na podzim, nemoci, lidské tělo a s ním spojené správné oblékání.

Potřeby:

Velká kartónová krabice, černý fix, temperové barvy, štětce, kalíšky na vodu a na barvy, hadříky, vlhké i suché, 2 děti - holčička a kluk, vybrané ze třídy jako šablona.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Dnešní den jsme si s dětmi povídali o lidském těle a o tom jak se bránit nemocem. Rozpočítadlem vybrali hospodáři dvě holčičky a dva kluky, kteří se položili každý na část velké kartónové krabice a ostatní děti je na tento karton obkreslily. Samostatně se tak rozdělily na 4 menší skupinky po 5, 6 7 a 6 dětech. Každá skupinka dostala za úkol dokreslit těmto postavám oblečení podle toho jaké je počasí – když svítí slunce brzy na jaře, když prší, když sněží a když svítí slunce a je v létě hodně teplo. Dva kluci nakreslili postavám obličej a botu a dál už nechtěli ostatním pomáhat. Chvilí obcházel ostatní skupinky. A pak se začali po třídě honit. Zavolala jsem si je ke stolečku a dala jsem jim důležitý úkol – na magnetické tabuli složit z kartiček, kluka a dívku a k nim vybrat z dalších kartiček oblečení, jaké by se jim líbilo. Byla jsem velice překvapena že u této činnosti vydrželi velice dlouho, až do úklidu po vykreslení všech 4 postav na kartónech. Postavy jsme si vystavili do konce týdne ve třídě.

4.4 Reklamní letáky**4.4.1 Květy na jaře**Druh činnosti:

Výtvarná; Procvičení hrubé a jemné motoriky; Antistresové cvičení a cvičení odbourávající agresivitu (příloha č. 11)

Organizace:

V herně; U stolečků

Věk dětí ve třídě:

Homogenní, předškolní 6letí a 7letí s odkladem školní docházky

Příprava:

Hlavní téma ke konci měsíce března bylo Probouzení jara. Na dnešní den jsem si pro děti přichystala. Téma co se děje na jaře pod zemí a nad zemí. S otázkou do ranního kruhu „Jak poznáme jaro?“, krátkou relaxací a rozcvičkou probouzejícím semínko, při níž procvičíme hrubou motoriku, hrou Pletla v kytku rozmarýnku a Výroby papírových

květin, výtvarnou činností spojenou s procvičením jemné motoriky, aby si děti mohly nechat rozkvést třídu.

Potřeby:

Kupa barevných reklamních letáků, z kartónové krabice nebo tvrdého papíru vyříznuté květy, lepidlo.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Dnešní praxe dopadla trošku jinak, než jsem si představovala. V Raním kruhu mohl povídat jen ten, kdo měl u sebe míček. Několikrát jsem to dětem zdůraznila, ale bohužel to dlouho neplatilo. Děti se mezi sebou začaly pošťuchovat a šeptat si. Podobně tomu bylo i před rozcvíčkou. Ve stoje jsme si s dětmi řekli, jakou kdo zná rostlinu, strom, keř či bylinu a na to jsem navázala motivací: „Mohli bychom si zahrát na semínka právě rostoucí ze země.“ Jenže nikdo z nich nesouhlasil. Poprvé se nám stalo, že děti začaly skandovat: „Vybiku! Vybiku! Vybiku!“ Musela jsem tedy začít improvizovat. Částečně jsem s nimi souhlasila, že si zahrajeme vybíjenou, ale trochu jinak. Byla to skrytá zachraňovací/nezachraňovací honička Orel chytal menší ptáčky. Pokud se jich dotkl míčkem, museli si dřepnout. Další malí ještě nechycení ptáčci je mohli vysvobodit pohazením. Děti honička bavila a pořádně se při ní zapotily. Kluci však začali velmi brzo podvádět. Místo aby zůstali v dřepu, jak jsem se domluvili, tak, když si mysleli, že je nikdo nevidí, začali běhat dál. Hru jsem zastavila a ukončila. Dětem jsem vysvětlila, že to bylo kvůli některým chyceným ptákům, kteří najednou začali létat a tím porušili pravidla. I Po svačině byly děti stále plné energie, proto mi přišlo vhodné, aby mi pomohly s přípravou výtvarné činnosti trháním papírových letáků na malé kousky. Papír létal všude, ale bylo to báječné. Kluci zkoušeli kdo z nich natrhá rychleji papír na menší kousky, a nebo kdo utrhne silnější vrstvu. Povedlo se, co jsem potřebovala, vybití energie a zklidnění všech dětí s tím, že je bavilo jak trháni, tak samotná výroba květů. Někdo chtěl mít vlastnoručně vyrobené papírové kuličky smotané z natrhaných papírových letáků, velice precizně přilepené na těsno po celém květu, někdo dělal papírové miniaturní kuličky a některé děti si květy vylepilo dle vlastní fantazie. Nebránila jsem jim.

5 Plast

5.1 Kelímky od jogurtů

5.1.1 Zvonečky

Druh činnosti:

Výtvarná; Pohybová

Organizace:

U stolečků; V herně

Věk dětí ve třídě:

Homogenní, předškolní 6letí a 7letí s odkladem školní docházky

Příprava:

Blížily se Vánoce, a proto bylo vhodné téma dnešního dne se jménem Než zazvoní zvoneček. S dětmi jsem měla v plánu povídat si o Vánocích, o tom jestli už napsali Ježíškovi a jaké jiné bytosti nosí dárky dětem o Vánocích v jiných zemích ve světě.

Potřeby:

Malé kelímky od jogurtů, rezná nit nebo tenký provázek, alobal z obalů od čokolád, větší korálek, nůžky.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Této činnosti se zúčastnily všechny děti ve třídě dohromady. Každý si vyrobil ze svého kelímku od jogurtu 1 velký nebo 1 malý zvoneček. Děti si navzájem pomáhaly s přidržením kelímků, alobalu, s navlékáním korálků i s protahováním provázku s korálkem, srdíčka zvonečku, skrz malou díрку na dně obaleného kelímku do obalu, těla zvonu. Některé děti si ku pomoci přivolaly i paní učitelku, nebo nás dvě praktikantky. Většina kluků byla s výrobou zvonečku velice rychle hotova. Naopak holčičkám, dle předpokladu, šla výroba zvonečků pomaleji, přibližně tak o 10 - 15 minut, protože byly preciznější. Jedna holčička dokonce pronesla: „Chci ho mít dokonale krásný.“ Což bylo úsměvné, ale podle toho, jak pečlivě ohýbala alobal, aby na něm nebyla skoro žádná vlnka, i velice přesné.

Když byl dokončen poslední zvoneček, sešli jsem se všichni, v herně na koberci a s vyrobenými zvonečky jsme si zacvičili a zahráli jsem si hru, jak zvony odlétají do Říma, založenou na sluchové pozornosti.

5.2 Víčka od PET - lahví

5.2.1 Barevná školka

Druh činnosti:

Volná hra, na téma; Výtvarná

Organizace:

Na koberci

Věk dětí ve třídě:

Heterogenní, 3 – 6letí

Příprava:

Téma týdne bylo Barevná školka. Seznamování nových dětí s prostředím mateřské školy a s ostatními dětmi. Seznámení s básničkou o mateřské škole a písničkou, hymnou, mateřské školy. Seznámení s pravidly ve třídě.

Potřeby:

PET víčka a dostatek prostoru na zemi.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Po svačince byl dětem donesen koš s PET víčky. Děti nejprve společně s paní učitelkou postavili znak Mateřské školky – barevné školky a potom si mohly sami stavět, co jsem napadne, nebo to co by si ve školce přáli. Některé děti stavěly samostatně, některé ve skupince od 2 do 5 dětí, a některé děti se vrhly do přebírání víček a zvali mě, abych si s nimi šla hrát na popelku. Překvapilo mě, že i ty nejmenší děti byly hrou plně zabaveny déle jak 45 minut. To, co děti postavily, jsme na koberci nechali postaveno přes celý pobyt venku až do oběda. Děti, které po obědě odcházely domů, svá dílka chodily ukazovat rodičům, bez toho aniž by je k tomu kdokoli z učitelek vybízel.

5.2.2 *Květy a kvítky*

Druh činnosti:

Výtvarná, hudební (příloha č. 15)

Organizace:

U stolečků

Věk dětí ve třídě:

Homogenní, 4 – 5ti letí

Příprava:

Téma týdne bylo Jaro a květiny. Seznamování dětí s jarním počasím, rostlinami a zvířaty. Den předem jsem na procházce pozorovali první květiny, které přitahovaly svou vůní včelky. Tyto květy jsem se chystaly s dětmi vyrobit.

Potřeby:

Barevná PET víčka, hobby pistole na tavné lepidlo (bezpečně uložena z dosahu dětí), špalíčky tavného lepidla, tvrdé podložky.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Tuto aktivitu nedělaly všechny děti ve velké skupině, ale zúčastnily se jí postupně jen děti, které chtěly, asi 10 dětí z 22. Ke stolečku s 6 podložkami jsme si s druhou paní učitelkou a praktikantkami při dopoledních aktivitách přizvali vždy 3 – 6 dětí, které si

mohli z barevných PET víček sestavit na podložce květinu (květ, květ se stonkem a lístkem). Před začátkem výtvarné činnosti byly přítomné děti vždy seznámeny s postupem a s bezpečnostním pravidlem, týkající se tavné pistole – děti k paní učitelce budou přistupovat po jednom a jen paní učitelka pomocí tavné pistole může lepit, děti mají vždy být zklidněné a dávat pozor. Výhodou pro tuto činnost je malý počet přítomných dětí v e skupinkách a přítomnost 2 učitelek a praktikantky. Kdo chtěl tak si při svém tvoření mohl zazpívat písničky(příloha č. 16).

Vytvořené květy pověsily paní učitelky v průběhu týdne pomocí vlasce do chodby před šatnu.

5.3 PET lahve

5.3.1 Přivolání zimy

Druh činnosti:

Výtvarná

Organizace:

U stolečků

Věk dětí ve třídě:

Homogenní, 6 a 7 letí, s odkladem školní docházky

Příprava:

Zima už byla za vraty, ale sníh nikde a protože jsme si ve školce povídali s dětmi o sněhu a sněhových vločkách, rozhodly se paní učitelka, že si děti vyrobí dekoraci na stůl, nebo za okno, která by třeba mohla sněhovou nadílku přivolat.

Potřeby:

0,5l PET láhev s víčkem bílá nebo světle modrá, trychtýř, sůl jemně krystalová a mořská sůl s velkými krystaly, modrá sůl do koupele, odstřížky bílého papíru, flitry, proužky a kousky z barevných igelitek, nebo roztrhaných barevných plastových obalů na sešity, lepidlo a lepicí páska.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Tuto činnost mohly dělat jen děti které chtěly, ostatní si hrály v herně. 7 dětí se rozhodlo, že si dekorativní láhev vyrobí. Do lahví, které si každé dítě doneslo z domu, si samostatně nasypaly pomocí trychtýře soli barevné i bílé. Kdo potřeboval pomoc, tomu paní učitelka ráda pomohla. Do lahve se pak nasypaly odstřížky papírů a flitry. Láhev se zašroubovala a po vrchu se polepila vystříženými sněhovými vločkami a ovázala se igelitovými proužky. Každé dítě mělo svou originální ozdobnou zimní dekoraci.

5.4 Igelitové tašky**5.4.1 Drak**Druh činnosti:

Výtvarná; Procvičení artikulačních orgánů (příloha č. 3)

Organizace:

U stolečků

Věk dětí ve třídě:

Homogenní, 5 – 6ti letí, popř. až 7letí, předškoláci a děti s odkladem školní docházky

Příprava:

Podzim je tu a drakiáda se blíží. Především den si děti povídali o tom co to drakiáda je a kdo všechno a s čím se jí může zúčastnit. Naučili se i básničku „Draku, ty jsi vážně drak...“ Děti souhlasili, že si zkusí draka z básničky vyrobit.

Básnička:

Draku, ty jsi vážně drak?

Hudry, hudry je to tak!

A máš zuby dračí?

Mám dva, a to mi stačí.

A co těmi zuby jíš?

Princezen mám plnou skrýš!

Ale draku, každý to ví,

že jsi jenom papírový.

Potřeby:

Špejle, lepicí páska, tenký provázek, igelitové tašky, nůžky, 4 šablony z tvrdého papíru, tenký černý fix.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Vyrobít draka si chtělo jen 5 dětí, ostatní prý už ho doma mají koupeného a nebo ho vyráběli s tátou či dědou. Na výrobu draka jsem si vyhranili jeden stůl a u dalších stolečků si ostatní děti mohly kreslit nebo vykreslovat a vypracovávat pracovní listy.

Všechny děti dostali šablonu, kterou si obkreslili na napnutý a přilepený igelit. S vystřihováním si pomohli navzájem, a kdo se necítil, tomu jsem pomohla já. Poté jsme na tento základ draka přiložili špejle a přilepili je lepicí páskou, přivázali tenký provázek a bylo hotovo. Děti si mohly draka pokreslit barevnými permanentními fixy, vzít si ho domů a tam vyzkoušet zda opravdu létá.

6 Kov**6.1 Hliníková víčka od jogurtů, alobal****6.1.1 Andělci**Druh činnosti:

Výtvarná; Pohybová hra

Organizace:

U stolečků; v herně

Věk dětí ve třídě:

Homogenní, 4-5 letí

Příprava:

Téma týdne „Mikuláš“. V Raním kruhu povídání o tom, kdo to byl Mikuláš a proč se udržuje tradice sv. Mikuláše, co znamenají všechny tři postavy. Výtvarnou tvorbu si zpestříme rozpočítadlem: „Andělíčky dva špalíčky.“ Po klidové výtvarné činnosti si zahrajeme pohybovou hru Co dělají Andělé v nebi a Čerti v pekle (kontrast mezi pomalu/rychle, nahlas/potichu, divoce/klidně).

Grafomotorické cvičení:

Čertovy rohy $\Delta\Delta\Delta\Delta$

Andělova křídla $\infty\infty$

Mikulášova berla $\int\int$

Rozčitadlo:

Andělíčky dva špalíčky

cvoky, boky, ven

nepůjdeš li, vyrazím tě

zlatým kamenem.

Potřeby:

½ tvrdého papíru A4 a z ní vystřižen čtverec, nůžky, stříbrný a zlatý fix, hliníková víčka od jogurtů staré lamety za stromečku.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Tato aktivita více nadchla holčičky než kluky. Andělíčka si vyrobili jen dva kluci z osmi a šest holek z deseti. Ostatní děti si buďto hráli v herně, vystříhovaly sněhové vločky, kreslili si na papír, nebo obtahovaly obrázky v grafomotorickém cvičení a pak je zkoušely nakreslit samy mezi pomocné linky. Ukázal jsem dětem, jak složit čtvercový papír, aby vytvořil šaty a tělo Anděla, jak a kde ho prostříhnout, aby do něj šly vložit z papíru vystřižená hlavička a z hliníkových víček prostřihaná křídla. S paní učitelkou a ještě s jednou holčičkou jsme dětem s ohýbáním papíru pomohly, protože se jim to moc nedařilo. Výzdobu šatů a umístění křídel a Hlavičky však už všichni zvládli bez pomoci. Dvě děti si dokonce vyrobily ne jednoho Anděla ale dva. I když dnes děti měly na výběr z pěti činností – volné hry, kreslení, grafomotorického cvičení a výroby Andělů. Nikdo po třídě nepobíhal a nekřičel. Byla tu velice klidná atmosféra.

6.2 Měděné drátky z cívek:

6.2.1 *Bižuterie, dekorace*

Druh činnosti:

Výtvarná; Procvičení jemné motoriky

Organizace:

U stolečků

Věk dětí ve třídě:

Dívky 5, 6leté, předškoláci a dívky mladšího školního věku – 1. třída ZŠ

Příprava:

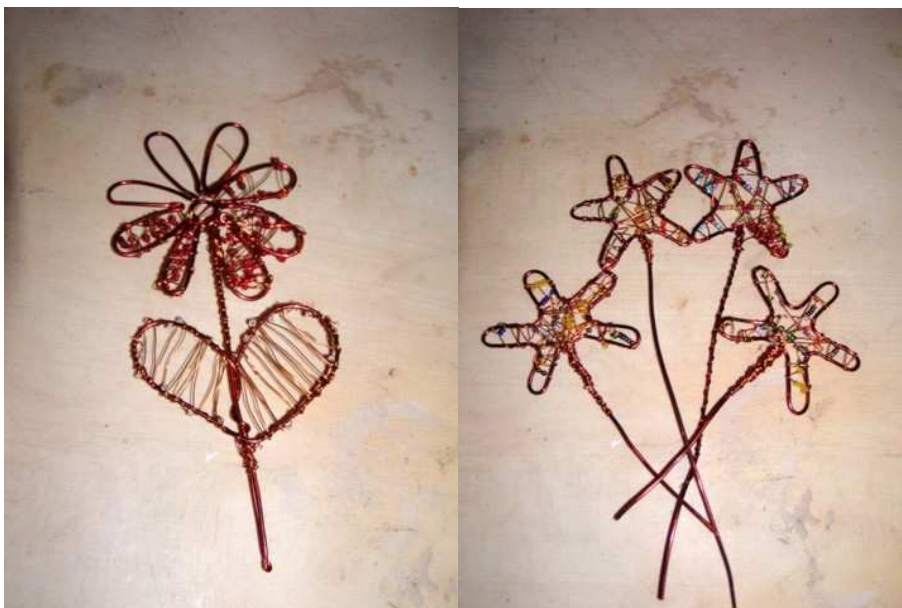
Tuto aktivitu jsem nedělala s dětmi v mateřské škole, ale o víkendové Dívčí tvořivé výpravě na srubu PS T.O Mešnice. Z 12 dívek bylo 6 předškolního věku. Kamarádka přichystala ze silnějšího měděného drátu základ šperku, ozdoby, ve tvaru hvězdy, květiny a spirály.

Potřeby:

Silnější měděný drát, tenký měděný drát z cívek, vlasový měděný drátek z cívek, korálky, kleštičky na ohýbání drátu, kleště na stříhání drátu, barevné malé skleněné korálky.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Děvčata dostala základ ze silnějšího drátu, každá si mohla vybrat, zda chce hvězdu, spirálu, či jiný tvar. Poté dostali přibližně 0,5m tenkého měděného drátu, který jedním koncem namotaly na základ ornamentu. Na tento tenký drát navlékaly 1-6 korálků, poté ho na protilehlé straně ornamentu obmotaly. Takto pokračovaly dokolečka, až jim provlékaný drátek z s korálky na základu vytvořil jakoby pavoučí síť, či spleť z pavoučí sítě. I ty nejmenší dívky zvládly celou výtvarnou činnost samy. A dalo by se říci, že i když si 2-3krát v průběhu činnosti odběhly na záchod,nebo se šli podívat jak jde tvoření starším kamarádkám, vyrobily ozdobu přibližně za 45 minut.

7 Sklo

7.1 Sklenice od zavařenin a od hořčice:

Druh činnosti:

Výtvarná

Organizace:

U stolečků

Věk dětí ve třídě:

Homogenní, 5 – 6letí a 7letí s odkladem školní docházky

Příprava:

Děti si celý týden povídaly o vodě, o rybách a ostatních živočiších žijících u rybníků, řek a potoků v jižních Čechách a v mořích a oceánech. Jeden den se dokonce byly podívat na výlov rybníka. Ve školce jsem si na magnetickou tabuli připevnily obrázky s rybami a některými dalšími živočichy žijícími ve vodě.

Potřeby:

Menší sklenice od zavařenin se šroubovacím víčkem, postavičky z „Kinder-vajíček“, kamínky, mušličky a škeble, třpytky a flitry, destilovaná voda, pistole na tavné lepidlo (bezpečně uložena z dosahu dětí), špalíčky tavného lepidla, malé čtverečky, kolečka,

nebo rybičky vyražené děrovačkou na papír z barevného igelitu (obalů na sešity či igelitových tašek).

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

„Děti, kdo chce, tak si může zkusit vyrobit těžítko, které mu doma kdykoliv připomene vodu a život v ní, nebo moře a rybníky.“ Na tuto výtvarnou činnost se přihlásilo 9 dětí a v průběhu činnosti se k nám tvořícím přidaly další 3 děti. Na jednom stole byly nachystány v krabičkách a krabicích ozdoby a dekorace, které si děti donesly z domu a které jsme nastřádali v průběhu roku ve třídě. Z těchto dekorací si mohli všichni vybrat, co s jim nejvíce líbí. Po vzájemné domluvě třeba i mušli, kterou si donesl kamarád. Děti mohly smlouvat a směňovat, nevědomky si zahrály na takový malý trh, který bývá v některých přímořských zemích. K připevnění předmětů na víčko jsme použily lepidlo z tavné pistole. Tavná pistole byla umístěna na vyvýšeném místě, tak aby o ni některé dítě nemohlo v nepozornosti zavadit a manipulovala s ní jen paní učitelka. Děti byly poučeny o bezpečnosti při práci s tavnou pistolí. Ke stolu, u kterého paní učitelka přilepovala dekorace smělo vždy přistoupit jen jedno dítě. Což bylo pro 2 – 3 děti velkou zkouškou trpělivosti. S nedočkavostí poposedávaly na židličky, když byl zrovna někdo před nimi u stolu kde se lepilo.

Do sklenice si každé dítě mohlo nalít destilovanou vodu a poté nasypat trochu flitrů, nebo dalších plovoucích ozdob. Nakonec se sklenice pevně zavíčkovaly ozdobenými víčky a těžítko bylo hotovo. Každý se mohl rozhodnout, zda si ho ještě ten den odnese domů, nebo si ho nechá vystavené v šatně na poličce.

7.2 Lahve od vína, jiného alkoholu, limonád

Druh činnosti:

Výtvarná

Organizace:

U stolečků

Věk dětí ve třídě:

Dívky 5, 6leté, předškoláci a dívky mladšího školního věku – 1. třída ZŠ

Příprava:

Tuto výtvarnou činnost jsem opět měla možnost vyzkoušet si na Dívčí tvořivé výpravě na srubu PS T.O Mešnice, s již zmíněnými 12 dívkami z nichž bylo 6 předškolního věku. Příprava pro mě a ostatní vedoucí a instruktorky nebyla složitá. Bylo potřeba si vyhradit prostor pro výtvarnou činnost, pro schnutí výrobků a lakování. Materiál si dívky donesly svůj vlastní a barvy poskytla kamarádka zabývající se malbou na sklo.

Potřeby:

Lahve např. od vína, alkoholu, limonád – nejlépe se šroubovacím víčkem, podkladové barvy použitelné na sklo, štětce ploché silnější, barevné papírové ubrousky s různými vzory/tématikou použitelné na ubrouskovou techniku, lepidlo-Herkules, sklenici na vymytí štětců od barvy a lepidla, povrchový lak a silná štětec jen na lak, obarvené lýko.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Dívky si celou láhev přetřely podkladovou barvou. S malbou štětcem jsme jim my „dospělci“ sem tam poradily a pomohli – jak správně štětec držet jakým směrem jím malovat, tak, aby se nezlomily štětiny a barva byla rozetřena jen tam, kde chceme. Takto namalované lahve jsme nechaly 5-10 minut schnout a mezitím si dívky šly vybrat papírový ubrousek Auror z něj, který by rády použily. Vystřihly a vytrhly si ho z papírového ubrousku. Poté ho přiložily na již zaschlou obarvenou láhev a přilepily jej na sklenici, tak že od středu obrázků až do krajů potřely lepidlem. Po zaschnutí se takto ozdobená láhev nalakovala tekutým lakem neředitelným vodou a hrdlo lahve si každá dívka mohla ozdobit mašličkou z barevného lýka. Od této aktivity dívky chodící do MŠ vůbec neodbíhaly, o pomoc poprosily každá jen 1-2krát, dále zvládly vše samostatně.

8 Textil a pletenina

8.1 Zbytky barevných látek

8.1.1 Čarodějnice

Druh činnosti:

Výtvarná; Pohybová, Taneční (příloha č. 4)

Organizace:

U stolečků; V herně

Věk dětí ve třídě:

Homogenní, 4 – 5 letí

Příprava:

Tento den vedla praxi kolegyně, se kterou jsem vykonávala praxi. S přípravou mě seznámila den předem. Z větviček vyrobila kříž, základ pro tělo, a také nastříhala barevné látky na šaty a šátky.

Potřeby:

Zbytky barevných vzorovaných látek, stará možno i děravá ponožka barvy bílé, světle oranžové nebo pískové, rezná nit nebo tenký provázek, ze dvou různě dlouhých větviček svázaný kříž, přibližně 15 cm a 10 cm, nůžky, barevné fixy – černá, modrá, zelená, červená.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Činnosti se zúčastnily všechny děti. Vybraly si kamaráda, se kterým si budou pomáhat při výrobě čarodějnic. Ukázaly jsme jim všem, jak a co mají udělat aby jim z kříže z větviček, staré ponožky a kousků látky vznikla čarodějnice, která se jim bude líbit. Po chvilce bylo poznat, kdo dával dobrý pozor a kdo při vysvětlování výroby byl hlavou v oblacích. Čtyřem dětem šla výroba jedna dvě, dalším 6 o něco méně, když se snažili vše udělat sami a nedomlouvali se s kamarádem se kterým byli ve dvojici na tom co a kde potřebují podržet. Pár dětí se nám málem rozslzelo, kvůli tomu, že jim jejich kamarád napomáhá. Bezradnost jednoho kloučka vyvrcholila při děláni uzle na pásku čarodějnice. Nevěděl jak ho udělat, proto jsem mu ho několikrát ukázala a pokoušela jsem se ho motivovat, že to určitě zvládne i bez kamaráda, který už měl čarodějnici hotovou a odešel si s ní hrát do herny. Když se však pustil do uzle sám, vyhrkly mu slzy. Ukázala jsem mu to tedy ještě jednou a vybídla ho ať to znovu zkusí. Sláva, povedl se první a pak i druhý uzel. Velice pěkně se na mě usmál, ani nemusel říkat díky, byl to z jeho pohledu poznat. Dokreslil čarodějnici obličej a odešel si hrát za ostatními do herny na koberec. Když měli svou čarodějnici všechny děti, pustili jsem si hudbu a zahráli jsme si na slet čarodějnic. Z červených a žlutých molitánků nám dvě nápadité dívky uprostřed herny vyrobili ohniště u něhož jsme si zatančili slavnostní čarodějnický tanec.

8.2 Vlna a nitě**8.2.1 Ježci**Druh činnosti:

Výtvarná (příloha č. 5)

Organizace:

U stolečků

Věk dětí ve třídě:

Homogenní, 5 a 6ti letí

Příprava:

Začínal podzim a proto jsme se s dětmi zaměřili na zvířata, který se na podzim stěhují do teplých krajin a nebo si připravují pelechy, aby do nich mohly ulehnout a prospat v nich zimu zimním spánkem. Protože si děti vzpomněly i na ježka, ale říkaly, že má pichlavý kožich a nosí si na bodlinkách jablíčka a má blechy, chtěla jsem je druhý den vyvést z omylu a na ježkovi jim ukázat i nějaká pozitiva.

Básnička:

(vlastní tvorba)

Já jsem ježek Ježík
mám pichlavý kožich.
Žeru žížaly a brouky,
jen se na mě koukni.
Před zimou se schovám do listí
a tam dlouze spím a spím
do jara, do jara, do tepla,
až mě slunko na čumáku polechtá,
probudím se a jdu ven
uvítati krásný den.

Potřeby:

Podložka (igelitový ubrus na celý stůl), ze stran kartónové krabice vyříznuté nebo vystřihnuté tělíčko Ježka, na přibližně 2 cm nastříhaná černá, světle a tmavě hnědá vlna, štětec na lepidlo, lepidlo.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Na dnešní den jsem si pro děti připravila malý dárek, vymyslela jsem jim básničku „Ježek“ protože jsem si povídali o zvířátkách která si přes léto a na začátku podzimu stíradají na zimu potravu a tukové zásoby, protože buďto odlétají do teplých krajin, nebo se připravují na zimní spánek. Děti znaly hodně zvířat, ty co odlétají: husy a vlaštovky, já jsem jim ještě pověděla o vránách. Zvířata co v zimě spí: medvědy, včely a vosy a ježky, já jsem jim zmínila o jezevci a některých broučcích a zeptala se jich co vědí ještě

o ježkovi, kromě toho, že v zimě spí . Mezi tím že jí brouky padlo i jako jídlo jablíčko a mléko, a že hodně dupou a mají moc, moc blech. To byla ta pravá chvíle pro básničku a pro výrobu ježčí rodinky. Dětem, i když se ze začátku některé divili, se líbilo, že nebudou mít ježci kožich pichlavý ale měkoučký. „Aspoň se k sobě můžou přitulit.“ Napadlo Elišku, a hned to se Štěpánem zkusili – jejich ježci se k sobě přitulili tak, že jsme je málem nedostali od sebe-lepidlo nebylo zaschlé. Povedlo se to ale bodlinky měli pocuchané tak jim je ještě jejich výrobci poopravili...a celý zbytek dne jsme se tomu všichni smáli.

8.2.2 *Kuřátka*

Druh činnosti:

Výtvarná; Pohybová hra založená na sluchovém vnímání (příloha č.1)

Organizace:

U stolečků; V herně

Věk dětí ve třídě:

Homogenní, 5 – 6ti letí, předškoláci

Příprava:

Jaro je v plné proudu a zvířecích mláďat je všude spousta.

Potřeby:

Zbytky vlny několika odstínů žluté, nůžky, 2 velká a 2 malá středová kolečka z tvrdého papíru na výrobu bambulí.

Pohádka:

Kuře v obilí – František Hrubín (příloha č. 28)

Pohybová hra:

Kuřátko, alternativa slepé báby

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

V raním kruhu jsem si s dětmi povídali a zvířatech, kterým se na jaře rodí mláďata. Dopracovali jsme se až k tomu, že děti jako symbol jara a rození mláďat zvolili kuře. Z domu si každý měl donést zbytky žluté vlny, což věděli již od minulého týdne. Rozdaly jsme jim s kolegyní vystříhaná kolečka z tvrdého papíru. Těmito kolečky protahovali vlnu, jako když maminky nebo babičky dělají bambuli načepili. Jedna bambule se všem povedla udělat a někomu i druhá.(asi 6ti dětem). Ten kdo za dopolední výtvarné činnosti, která trvala přibližně 40 minut, stihl jen jednu bambuli, mohl si druhou dodělat odpoledne nebo druhý den, či doma s rodiči. V následujících dnech je pak paní učitelky s dětmi svázaly dohromady, přilepili jim oči a zobáček z papíru.

Po asi 40 minutách námi vedené výtvarné činnosti jsme poklidili a s dětmi jsme si v herně přečetli pohádku Kuřátko v obilí, která sloužila jako motivace k pohybové činnosti a zahráli jsme si na kuřátko jak bloudí v obilí. Jedno až tři děti měly zavázané oči a hledali v prostoru herny svoje kamarády, kteří se mohly pohybovat pouze neslyšně jako vítr. Když se někoho dotkly, předaly mu šátek.

Toto dopoledne děti bavilo, i když pro některé bylo 40 minut výtvarné činnosti dost, tak pohádku poslouchaly s nastroženými ušima a u hry se velice dobře bavili.

8.3 Silonové punčochy a ponožky

8.3.1 Barvení vajíček

Druh činnosti:

Výtvarná (příloha č. 2 a 13)

Organizace:

U stolečků

Věk dětí ve třídě:

Homogenní, 5 – 6ti letí, předškoláci a děti s odkladem školní docházky

Příprava:

Už se kvapem blíží Velikonoční pondělí.

Potřeby:

Staré silonové ponožky a punčochy, provázek, hrnec naplněný cibulovými slupkami a vodou, lístky rostlin, nebo nastříhané silnější igelitové folie do tvaru květů, vaříč.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Ještě ráno před svačinou jsme se všichni posadili na koberec a tam jsme s kolegyní praktikantkou dětem řekly co se dnes bude dít a dělat. Nejprve jsme se všichni vrhli na barvení vajíček cibulovými slupkami. Děti si mezi sebou pomáhaly přidržovat zdobení, přikládané na neuvažené vejce, a také si pomáhaly s dotahováním silonových punčoch a ponožek a zavazováním provázku. Dvěma dětem se při této činnosti podařilo jedno vejce rozmáčkout a druhé se po pádu na zem také rozbilo. Nebyla jsem výjimkou ani já. Když jsem přidržovala holčičce uzlík na provázku a dotahovala silonku, aby pevně obepínala vejce, tak se mi toto vejce také podařilo nechtěně rozmáčkout. Holčička smutnila jen chvíli než si přichystala na obarvení nové vejce, jež jsem jí darovala, s omluvou. Po svačině, mezitím, než se nám vajíčka obarvila jsme hráli asi 3 různé hry. I když trvaly všechny jen asi 10 minut, tak děti velice bavily. Nejspíš proto, že se děti nemusely dlouho soustředit.. Děti se během dopoledne stačily dozvědět nové věci o Velikonocích. Na koberci v kruhu jsme si povídali o tom jak se slavily Velikonoce dříve a jak se slaví dnes. Děti se dokonce mohli podívat na obrázky do knížky. Byly jsme překvapené jak jsou v klidu poslouchají. Po vychladnutí obarvených vajec se je všem

dětem podařilo rozbalit z obalu ze silonek bez úhony. Všechna byla krásně barevná, i květy a lístečky se podařilo velice dobře otisknout.

9 Keramika

9.1 Rozbité barevné dlaždice:

9.1.1 Mozaika

Druh činnosti:

Výtvarná

Organizace:

U stolečků

Věk dětí ve třídě:

3 – 7letí

Příprava:

Tato jediná činnost není ze současnosti, ale z doby, kdy jsem sama navštěvovala mateřskou školu. K přípravě mi tedy sloužily vlastní vzpomínky.

Potřeby:

Plastelína, nastříhané proužky z tvrdého papíru 5cm široké a vysoké 29,6 cm (A4), staré poničené barevné keramické obklady/dlaždice, 1 -2 staré ručníky nebo osušky, kladívko, sádrová hmota, igelitová podložka na celý stůl.

Vlastní aktivita a její zhodnocení:

Na dnešní den jsme dostali za úkol donést si z domu staré nepotřebné dlaždice/obklady na výrobu mozaiky. Starší děti je strčily do látkového obalu a poťukali je kladívkem na menší kousky. My ostatní s pomocí paní učitelky jsme si připravili formu z plastelíny a do ní zapíchnutého papírového kruhu. Do této formy jsme naskládaly střípky tak jak se nám líbili, barevnou stranou dolů. Se zalitím formy se střípky nám pomáhala paní učitelka. Když sádra mírně zatuhla vložili jsme do ní kovový háček, který slouží k uchycení mozaiky na stěnu.

Tato činnost mě velice nadchla a nadchla i ostatní kamarády. Pamatuji si, že sádra hrála když tuhla. Také si pamatuji, že jednomu chlapci se mozaika rozbila, když ji po plném zatuhnutí sádry vydoloval z formy a nesl ji ukázat paní učitelce.

Tuto činnost bych si ráda v budoucnu s dětmi vyzkoušela. Chtěla bych porovnat, jak ji budou vnímat dnešní děvčata a chlapci, s tím, jak jsem ji vnímala já.

Závěr:

Bakalářská práce poskytuje základní informace o odpadech, možnostech jejich třídění a recyklaci. Informace o začlenění tématu recyklace do environmentální výchovy v mateřských školách a možnosti využití odpadového recyklovatelného materiálu prostřednictvím činností těchto mateřských školách, jako jsou: výtvarná činnost, praktická činnost, hudební činnost, pohybová hra a cvičení, volná hra, pobyt venku a na zahradě.

V praktické části práce se setkáváme s uplatněním několika odpadových recyklovatelných materiálů při práci s dětmi. O Funkčnosti činností s jednotlivými odpadovými materiály jsem se přesvědčila ve vlastní praxi na několika mateřských školách. Práci s odpadovým materiálem jsem vždy zařadila do tématického bloku, který právě probíhal v MŠ.

Většina dětí byla novými věcmi, kterými jsem obohatila jejich program, nadšena. Proto mě činnosti s nimi a výsledná práce bavili.

Bakalářskou práci lze použít pro praxi učitelek, poskytuje nápady k utváření činností, které lze dělat s dětmi předškolního věku od 3 do 7 let.

Seznam použité a citované literatury:

BELETRIE:

101 nejkrásnějších nápadů pro dům, byt a zahradu., Anagram, 80-7342-060-0

BEČVÁŘOVÁ, I.: Pracovní listy k výuce dramatické výchovy., SVIS MŠMT Prachatice 2004

BERGER, M.: Sklenice plné překvapení., Anagram (TOOP), 2007

BRAUN, Christian.: Odpad. Pracovní sdružení pro Ekologickou výchovu. ARGE Umwelterziehung in der Österreichischen Gesellschaft für Natur und Umweltschutz, Vídeň 1992.

FRANTA, J., LEDVINOVÁ, J.: Obaly bez obalu., Tereza, sdružení pro ekologickou výchovu a EKO-KOM a.s., Praha 1998

JAVNA, J.: 50 nápadů pro děti k záchraně Země., IMPRIMA, Praha 1991

KOUDELOVÁ, K., JODLOVSKÁ, J., ŠARAPATKA, B.: Odpady., Polygrafické středisko VUP Olomouc 1999, ISBN: 80-244-0046-4

KROPÁČEK, I.: Lepší recyklační služby., Hnutí DUHA, Brno 2005, ISBN: 80-86834-13-1

MACHOLDOVÁ, T.: Batikujeme a malujeme na textil., Grada 2005., ISBN: 80-247-1467-1

Nápady, ne odpady.: Hnutí Brontosaurus, Brno 2005

PŘIBILOVÁ, D.: Mámo, táto, budeme si hrát., PRÁCE, Praha 2/1991, kolekce č. 133

SAMOHÝLOVÁ, A., VONDRUŠKOVÁ, A.: Drátované drobnosti., Grada 2004, ISBN: 80-247-0891-4

SAMOHÝLOVÁ, A., VONDRUŠKOVÁ, A.: Drátované šperky., Grada 2006, ISBN: 80-247-1415-9

SITARČÍKOVÁ, Z.: Kniha Papírové nápady - tvoříme z papíru, kartonu a lepenky., Computer press a. s., ISBN: 80-251-1148-2

SMOLÍKOVÁ, Kateřina a kol.: RVP pro PV 2004, Výzkumný ústav pedagogický v Praze, Tauris, Praha 2006, ISBN 80-87000-00-5

SVOBODOVÁ, E.: Obsah a formy předškolního vzdělávání, JU v ČB, pedagogická fakulta. České Budějovice 2007. ISBN: 978-80-7040-940-4

VONDROVÁ, P.: Výtvarné hrátky a pohádky., Grada 2008, ISBN: 978-80-247-1789-0

INTERNETOVÉ STRÁNKY:

(<http://svetsenioru.cz/blogy/redakce/trideni-odpadu-opredene-myty>)

<http://www.trideniodpadu.cz>

<http://www.domaci-napady.cz/>

<http://www.priroda.cz/clanky.php?detail=396>

<http://www.ekolist.cz>

<http://www.enviweb.cz/>

<http://odpady.ihned.cz/>

<http://www.waste.cz/waste.php>

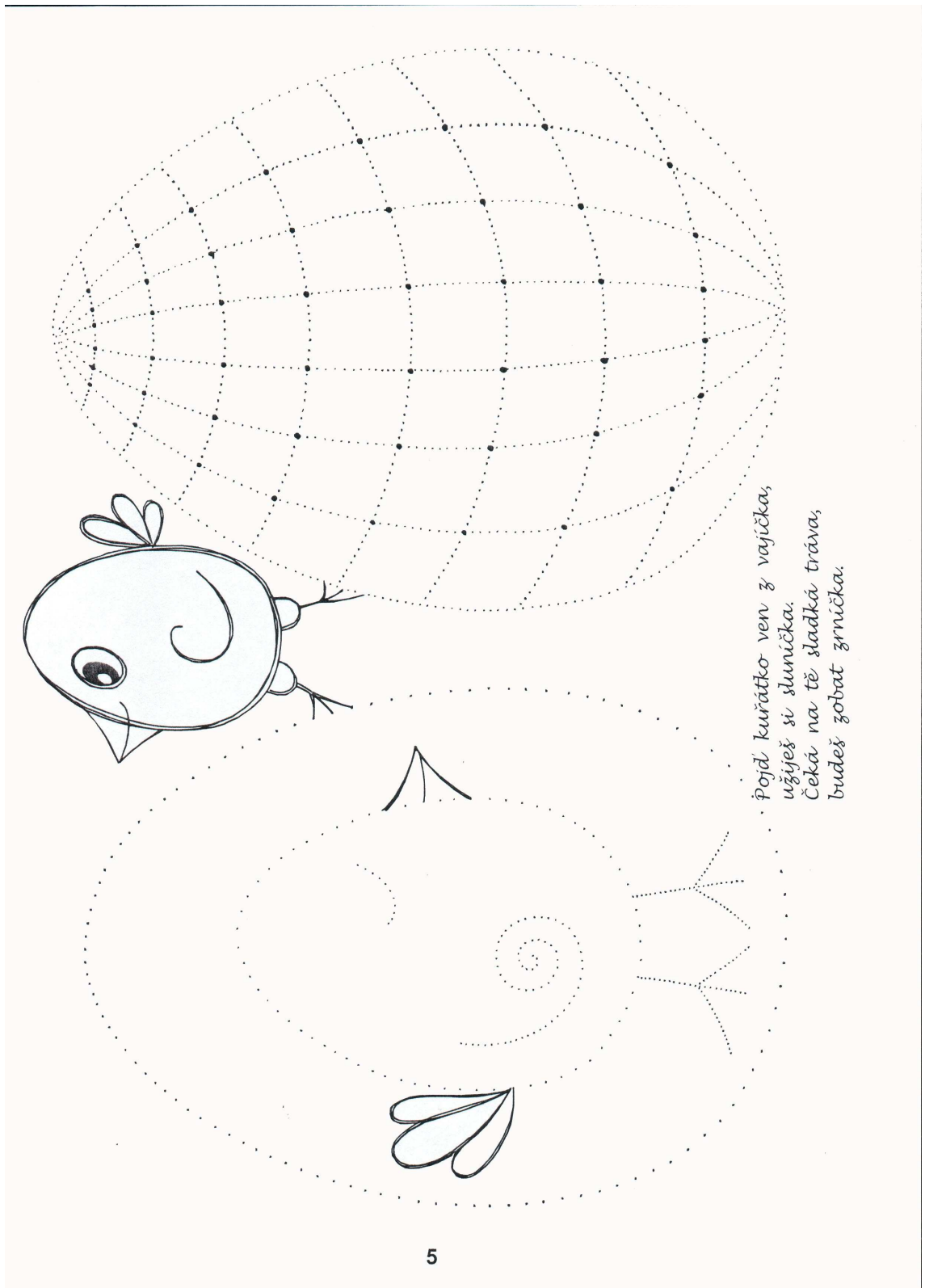
<http://www.hnutiduha.cz/odpady>

<http://www.ekokom.cz>

<http://www.veronica.cz/>

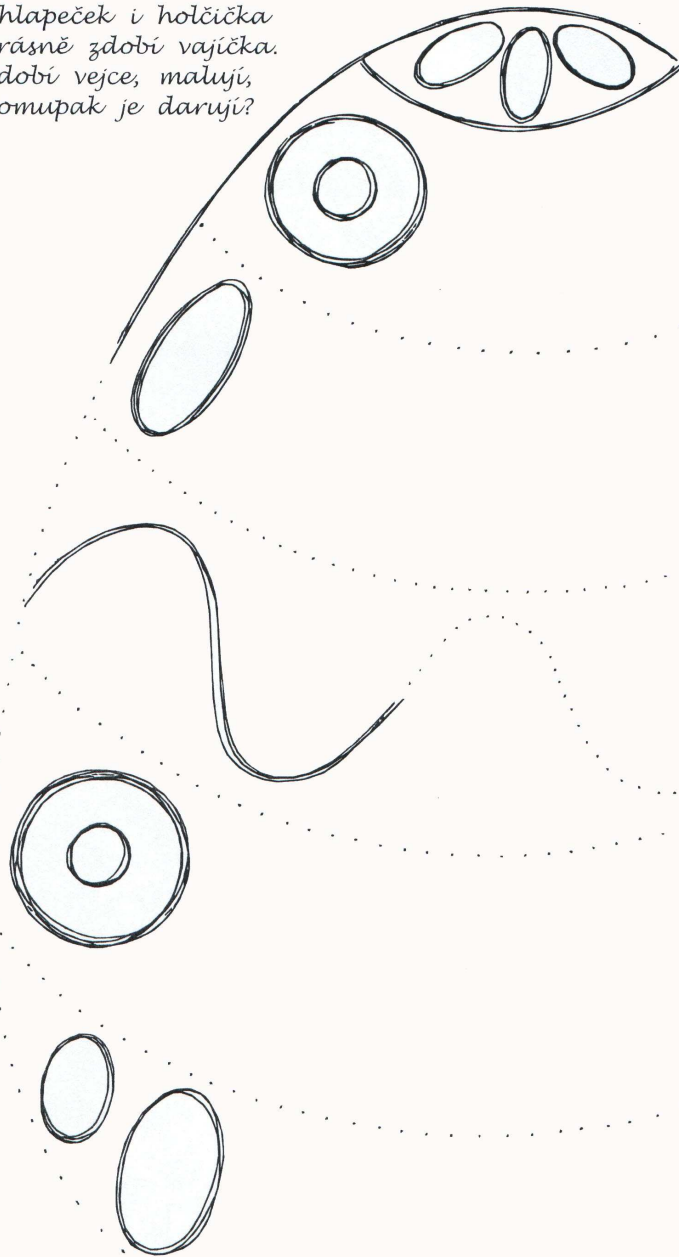
<http://www.domaci-napady.cz>

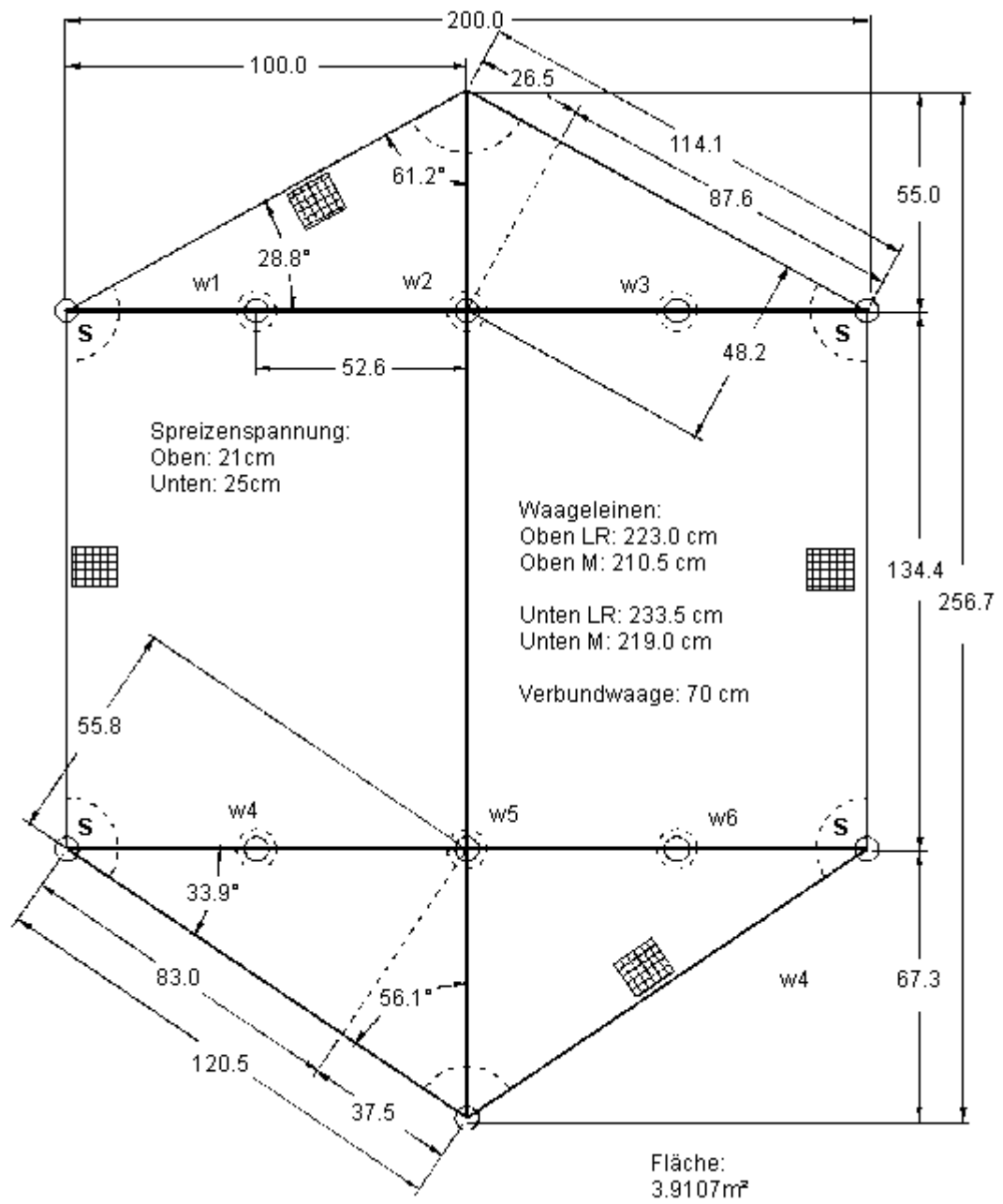
II PŘÍLOHY:

• Pojď kuráčko ven z vajíčka,
užiješ si sluníčka.
• Čeká na tě sladká tráva,
budeš zobat zrníčka.

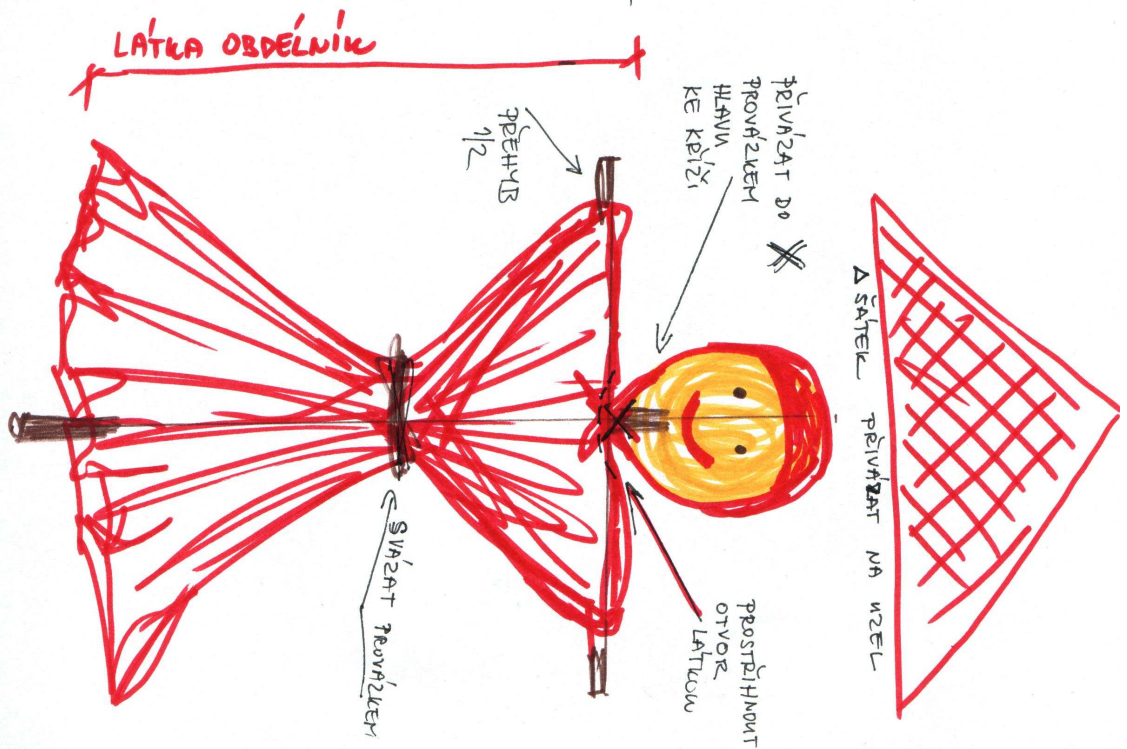
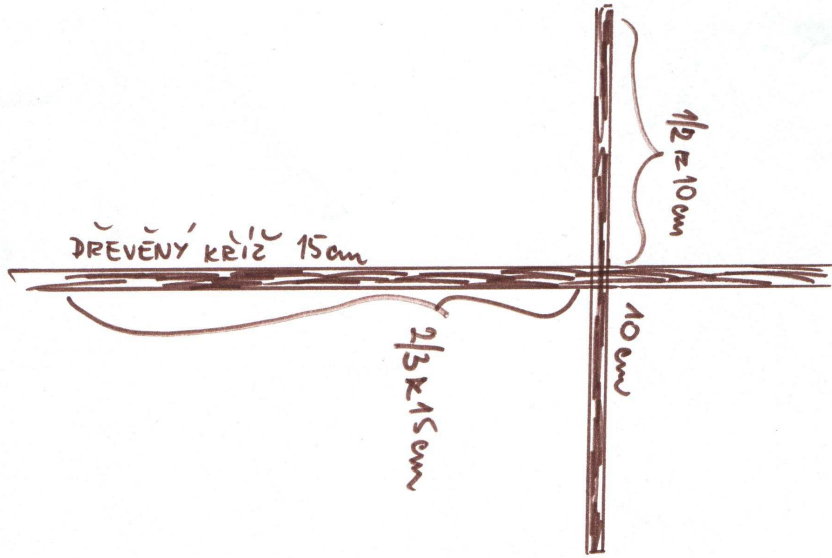
Chlapeček i holčička
krásně zdobí vajíčka.
Zdobí vejce, malují,
komupak je darují?

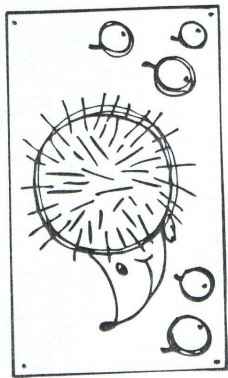

Příloha 3

Podle nákresu vyrobena zmenšená šablona draka z formátu A4

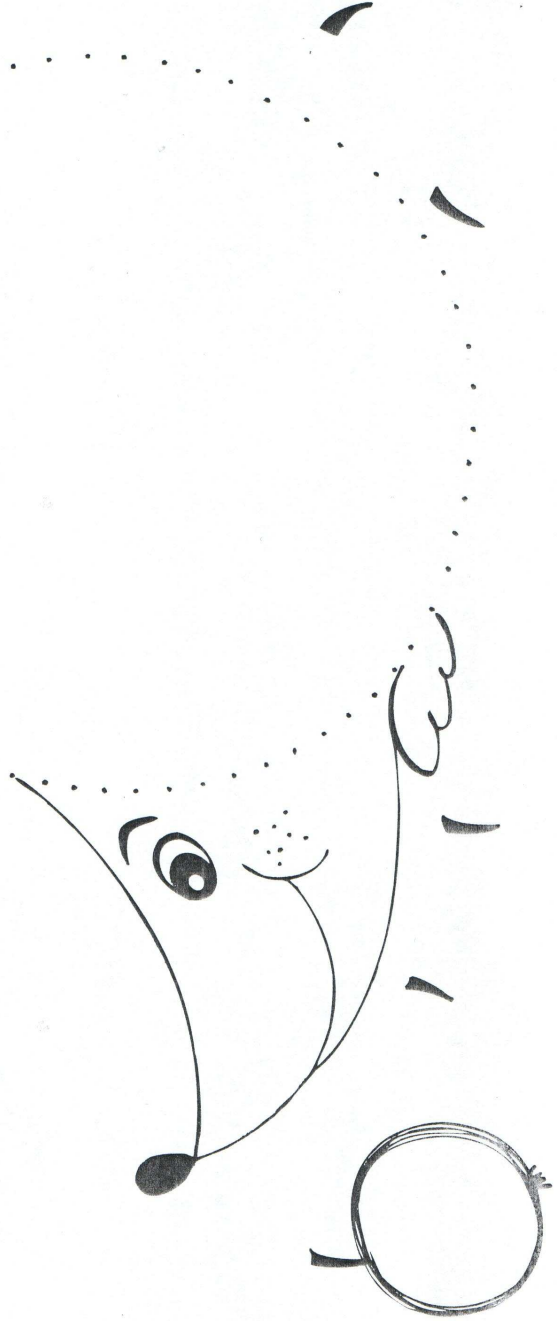

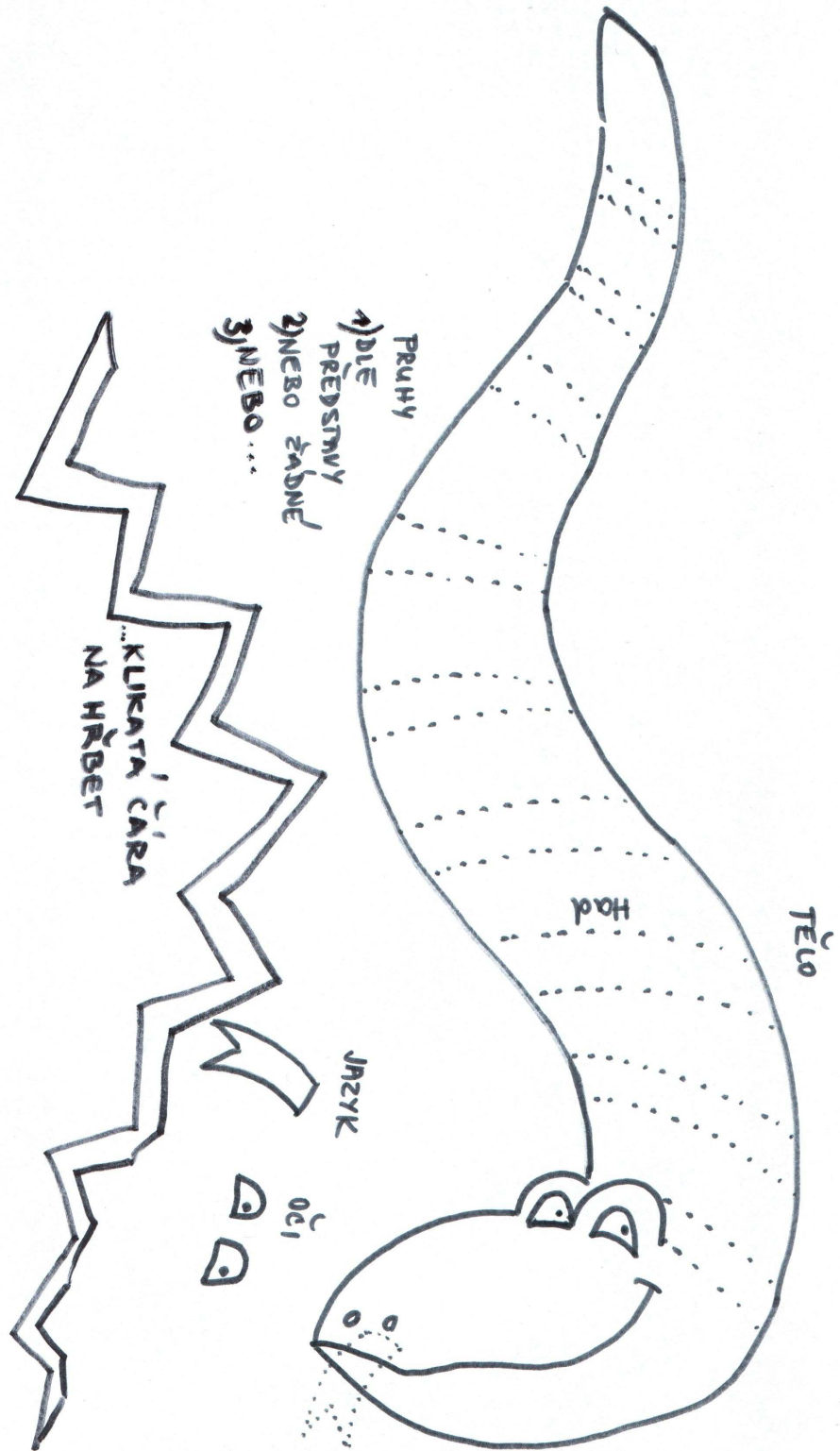
Příloha 4

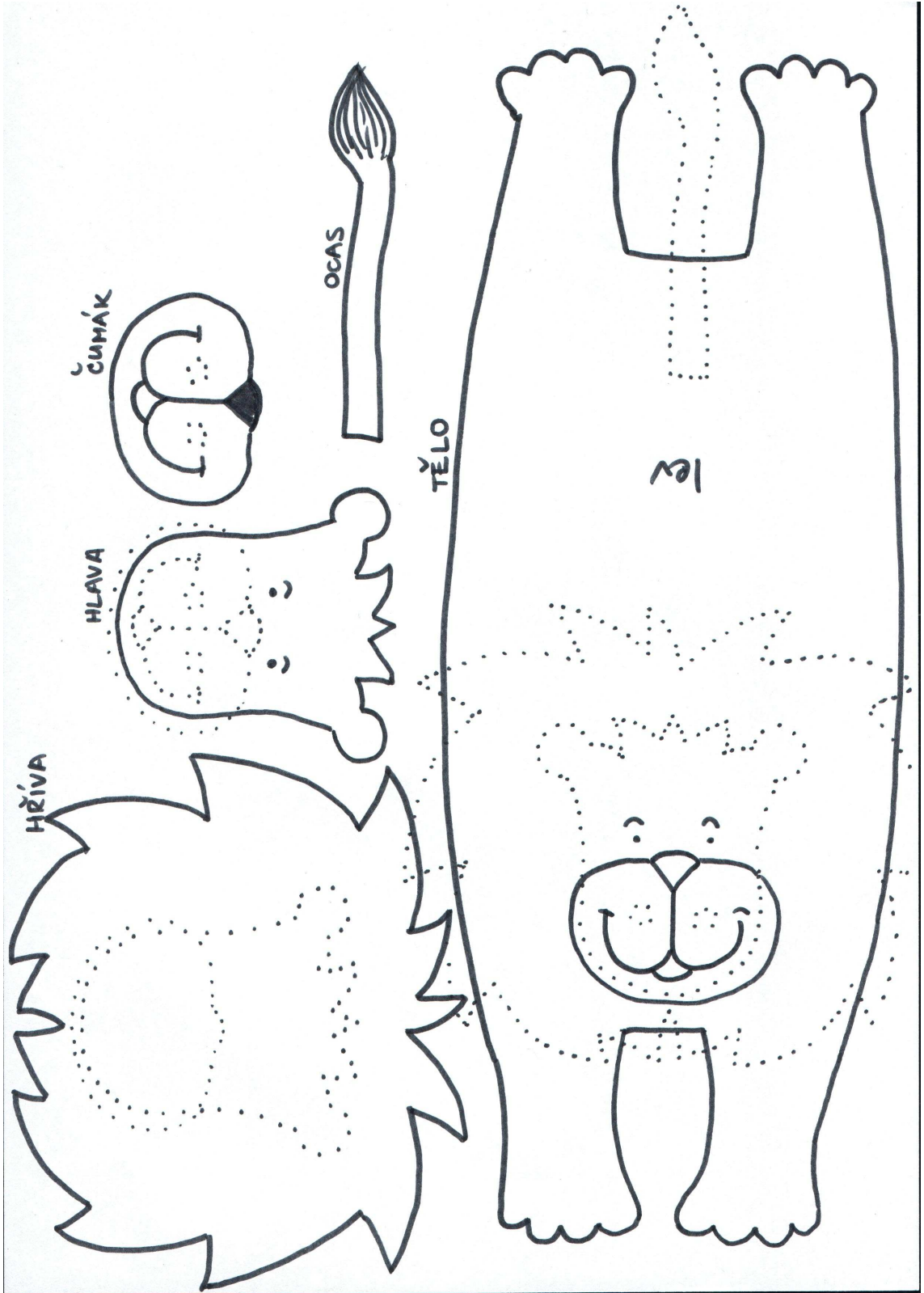
Ježeček se krásně směje,
 ž jablíček se raduje.
 Kdo ž vás poznal, co mu chybí,
 ať to rychle maluje.

22

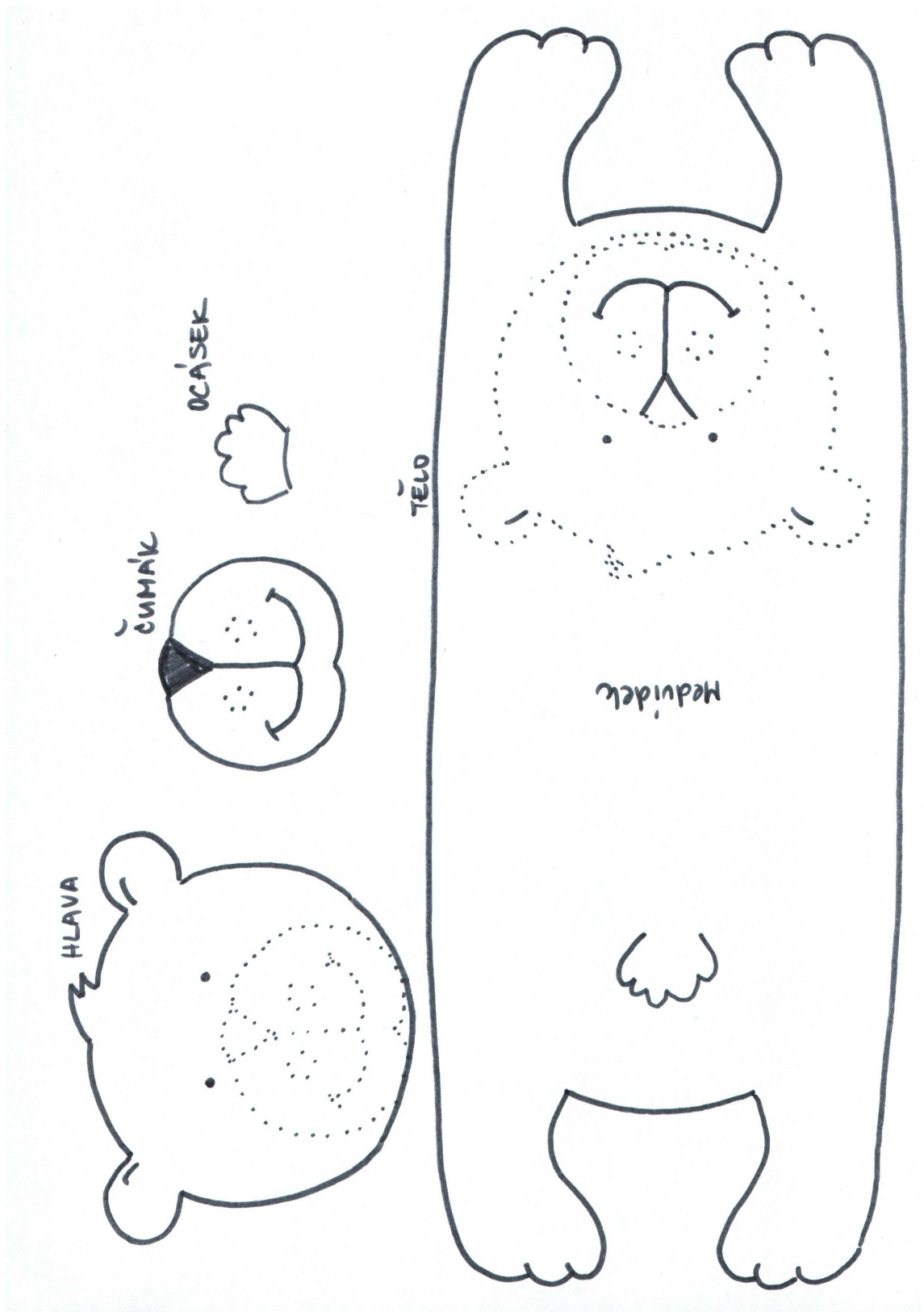

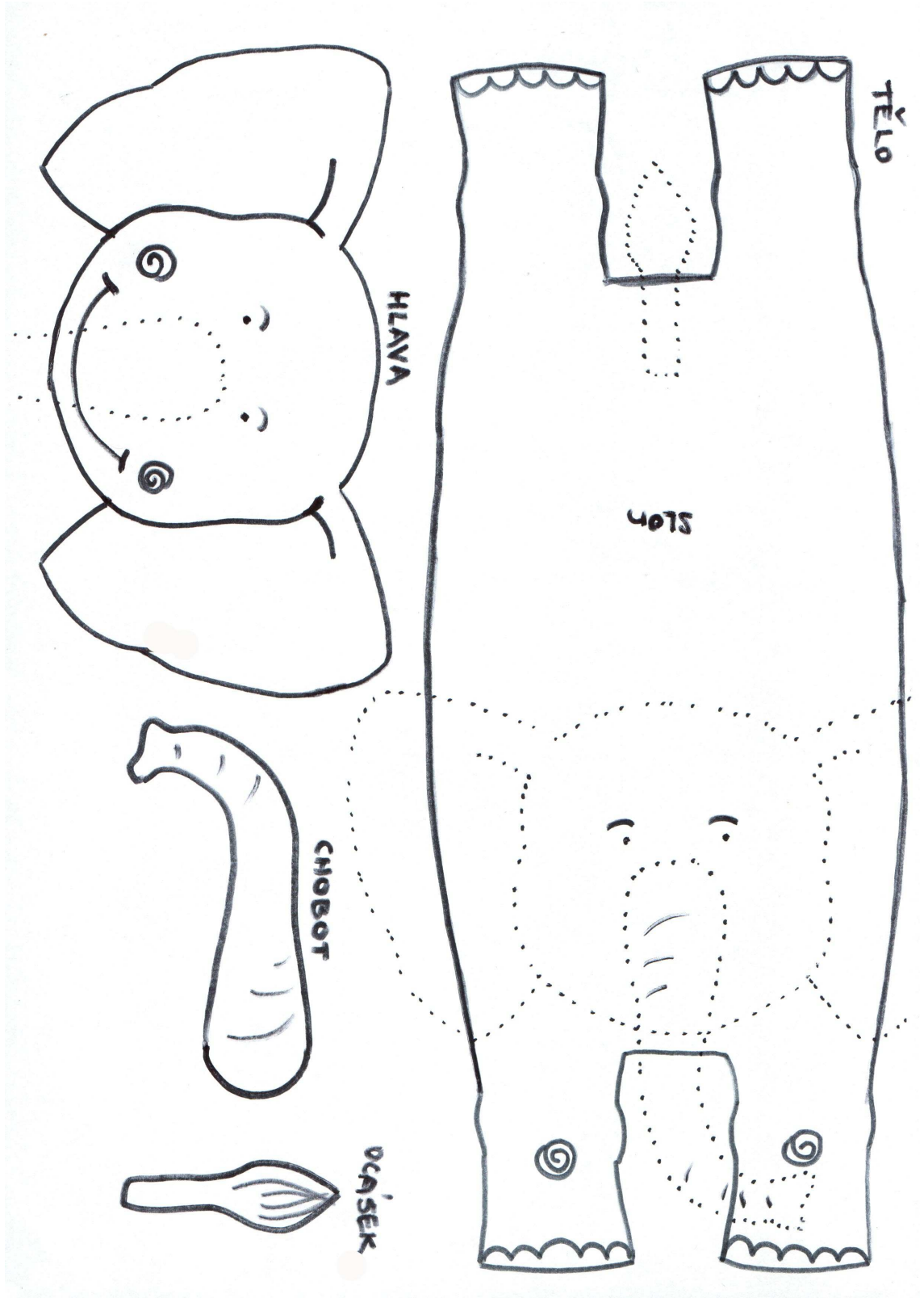
Příloha 6

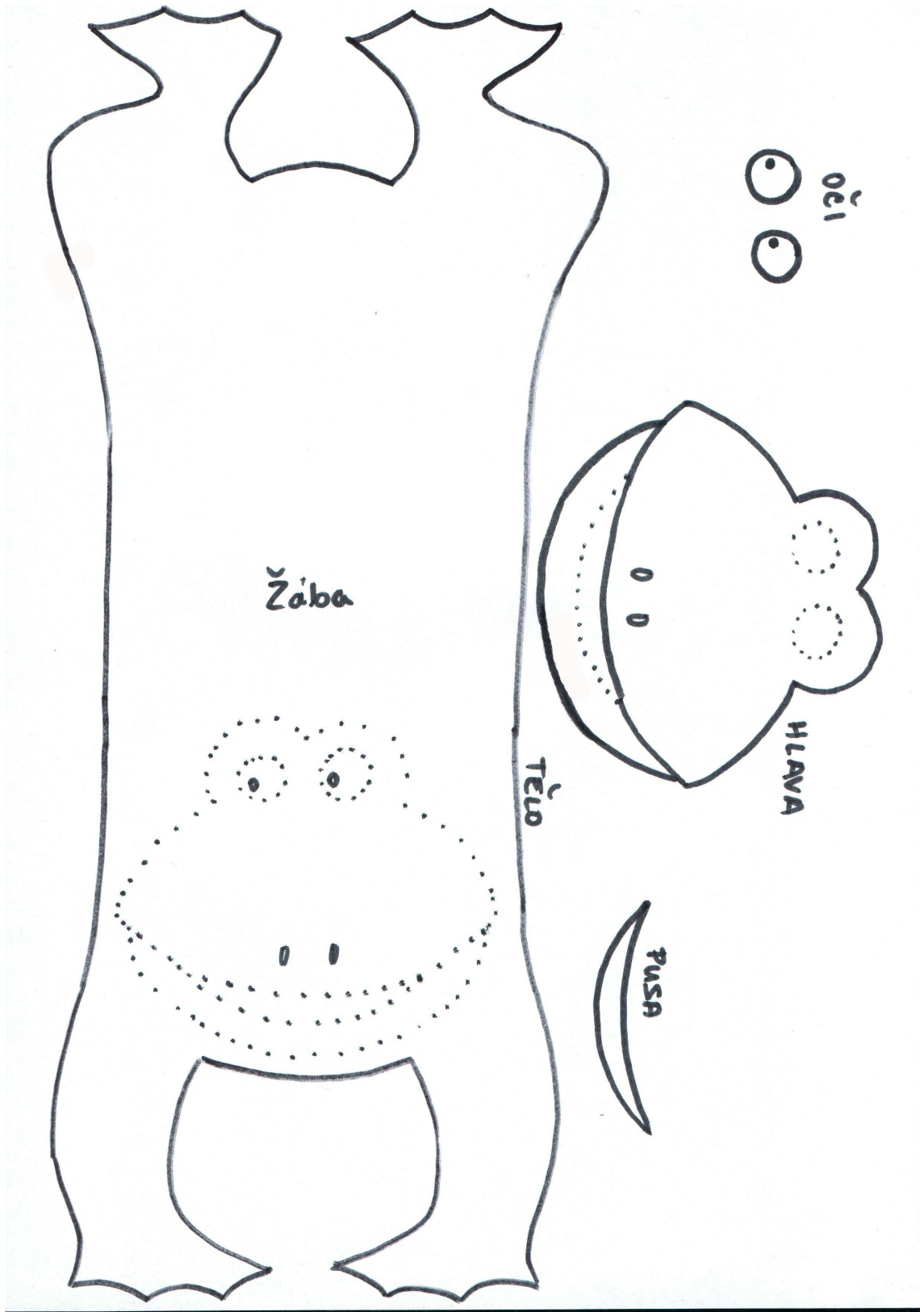
Příloha 7

Příloha 8

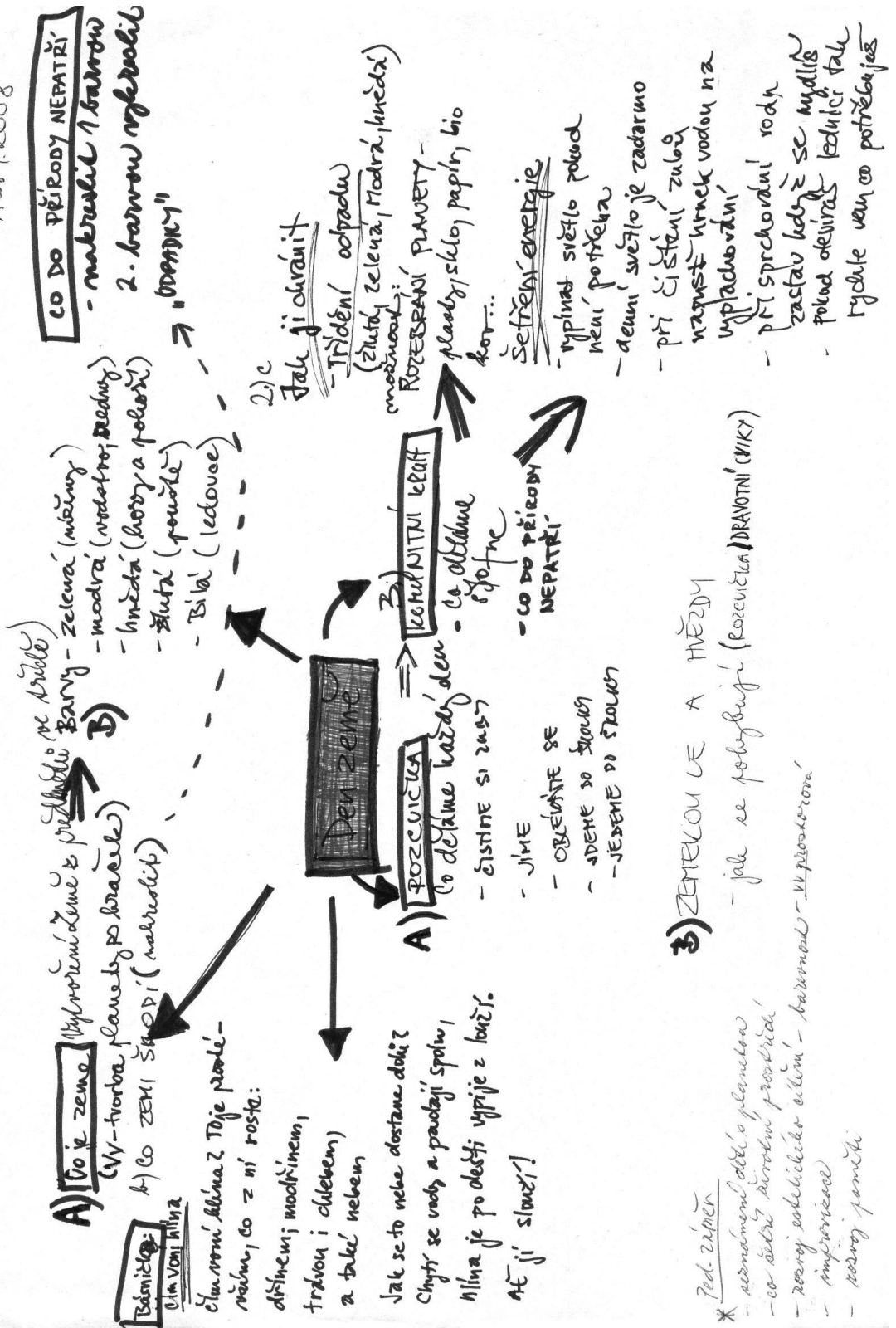
Příloha 9

Příloha 10

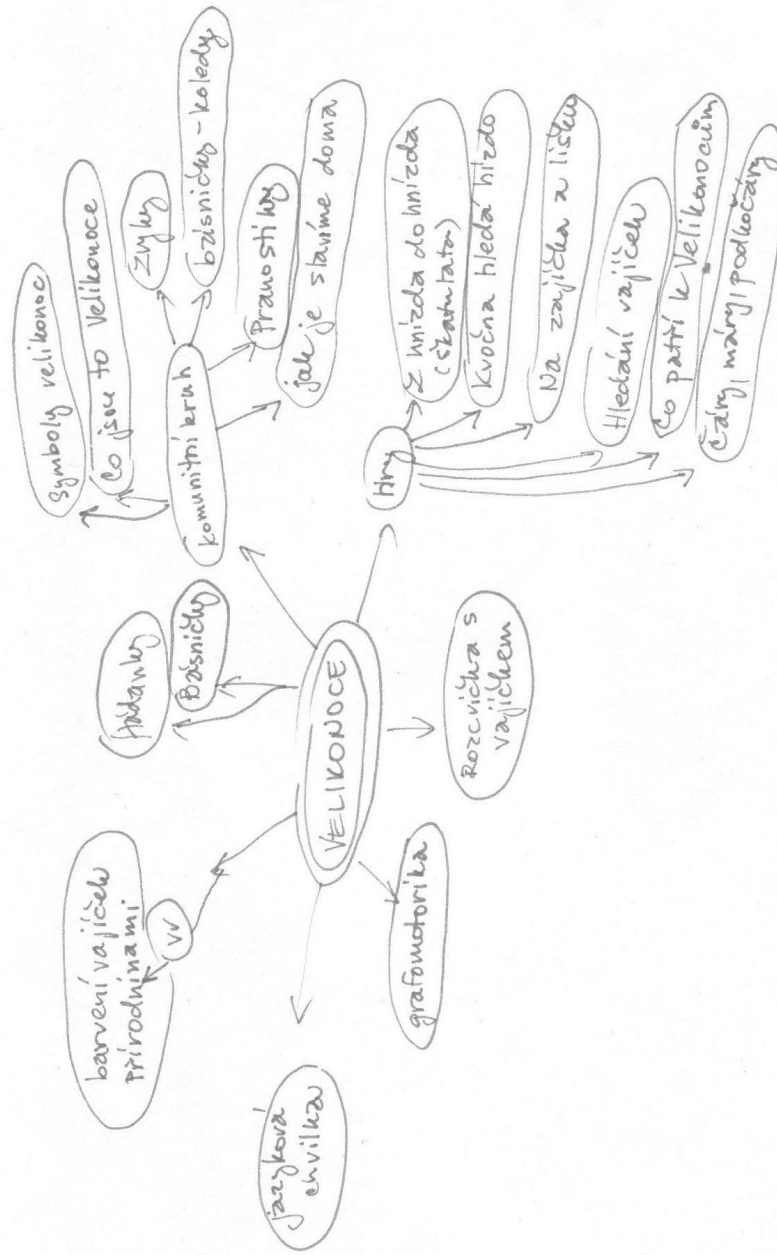

15.4.2008

Příloha 12

19.3. 2008

P. ZAMEK:

- příběh dětem lidové tradice a historii Velikonoc
- rozvoj dětské představitelnosti (grafom.)
- rozvoj motoriky
- morálka básnička

VÍTEJTE V KVÍTKOVĚ

Rychlejší vy hrává na trase ŠPINDÍROV směř KVÍTKOV

START

1. Na úhled odpadků, když chtějí sázej, nechť je ti odměnou podruhé házet.

2. Odpadky hračnou a mouchy se rojí. Bzučí tu, plovouky, na celý svět. Pro kolik na nos - pachy se bojí, musíš se vrátit o 2 pole zpět!

3. Skládka je plná, co k tomu šup zplak na start a zabořovat!

4. Za pomoci chytré lišky vřezává mas na dosah. Hazej hornem ještě jednou, z prahy neměj nikdy strach.

5. Když svačinu sobě baří do obalu z papíru, poskočí vpřed o 5 polí s větší sanici na výhru.

6. Klapatapa už je znáven, uklízet ho neboví. Vrat se zpět na 35 udeš tane do hlavy!

7. Každý nevě, ty nezbedníku, jak se v lese chová, jedno kolo nehraješ, přišle at fe nenapadne papír odrazovat, neboň máš dostaneš!

8. Každý mezi papír skry? Chťeš jsi líku podvábit? Vrat se chybu napraviť, a to o poli apeli!

9. Šelře opatř šarřeř, les řim, že pšesť z obou stran, o 5 polí vpřed se nes, volny průchod je ti dan.

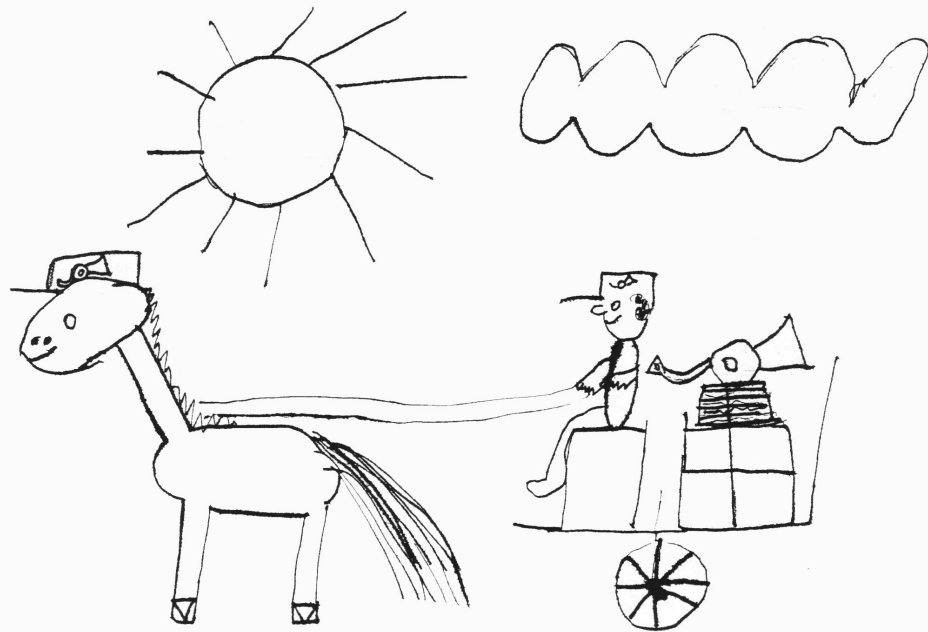
ŠPINDÍROK

KVÍTKOV

CÍL

JEDE, JEDE, POŠTOVSKÝ PANÁČEK

Je - de, je - de, po - štov - ský pa - ná - ček,
 je - de, je - de, po - štov - ský pán.
 Vpře - du má tru - bi - čku, vza - du má tru - hli - čku.
 Je - de, je - de, do Ro - ky - can.

ŠEL ZAHRADNÍK DO ZAHRADY

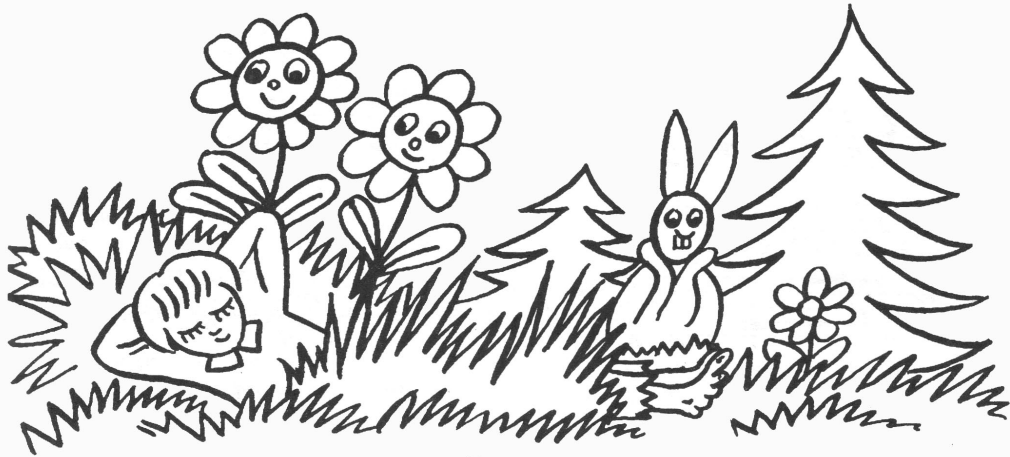
VESELE

1. Šel za-hrad-ník do za-hra-dy s mo-ty-kou, s mo-ty-kou,
2. Ne-by-la to roz-ma-rý-na, byl to křen, byl to křen,

vy-ko-pal tam roz-ma-rý-nu ve-li-kou, ve-li-kou.
vy-ho-dil ho za-hrad-ní-ček z ok-na ven, z ok-na ven.

TRAVIČKA ZELENÁ

VESELE

Tra-vič-ka ze-le-ná, to je mo-je po-tě-še-ní, tra-vič-ka ze-le-ná,

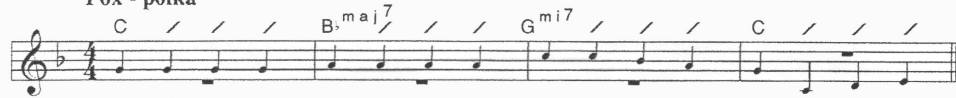
to je mo-je pe-ři-na. Jak se z ja-ra zač-ne pu-čit, ne-chci já se
Když si smys-lím, tak si sed-nu, když si smys-lím,

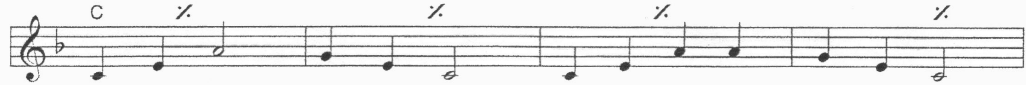
do-ma mu-čit. Tra-vič-ka ze-le-ná, to je mo-je pe-ři-na.
tak si leh-nu.

21. Opičí kapela

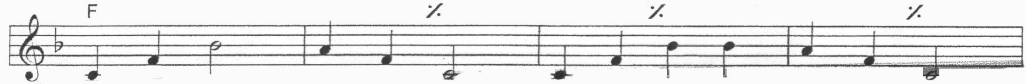
Fox - polka

1. O - pi - čí mu - zi - ka, kdo ji sly - ší, u - tí - ká.
2. Ne - pr - chej do le - sa od na - še - ho tě - le - sa,

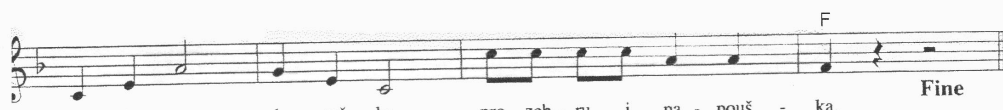

Třís - ká - me do ple - chu k tan - ci ne - bo k po - sle - chu.
po - dí - vej na hro - cha, jak se hud - bou po - ko - chá.

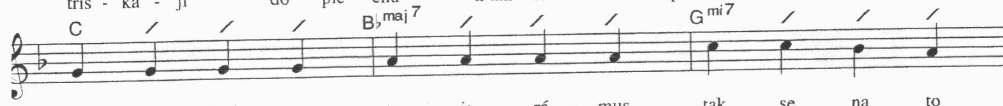

O - pi - čí ka - pe - la ná - la - du vám u - dě - lá
O - pi - čí šu - ma - ři, ti to zna - jí, ti va - ři,

51

hra - je - me do ouš - ka pro zeb - ru i pa - pouš - ka.
třís - ka - jí do ple - chu k tan - ci ne - bo k po - sle - chu.

To je krá - sa, to je rá - mus, tak se na to

mu - sí, — dnes - ka má - me na pro - gra - mu

po - pu - lár - ní ku - sy. A pro - to

D. S. e poi Fine

11. Svátek zvířat

Živě

To je zma - tek, když zví - řa - ta ma - jí svá - tek,
to - je zma - tek, to jsou mi vě - ci.
1. Koč - ky dě - la - jí psí ku - sy, psi se za - se koč - ku - jou,
2. Ni - kdo ne - má hrů - zu ze lva, ni - kdo stra - chy ne - spě - chá,
pa - ví oč - ka v ak - vá - ri - ni v za - je má - se oč - ku - jou
v bě - hu zví - tě - zi - la žel - va a je šťast - ná jak ble - cha.

všech - no je dnes po - vo - le - no, když maj svá - tek zví - řa - ta,
Krá - vy dě - laj vo - lo - vi - ny, os - lo - vě zas ko - ni - ny.
To je zma - tek, to je zma - tek.
všu - de vo - ní trus a se - no, dou - pa - ta jsou vy - hřá - tá,
Kdo ne - naj - de svo - ji no - ru, at - si vle - ze do jí - ny,
to je zma - tek, to je zma - tek.
to je zma - tek. To je zma - tek, to je zma - tek.
když zví - řa - ta ma - jí svá - tek, to je zma - tek,
to jsou mi vě - ci...

D. S.

Zajímavé tipy :Svět je zavalen odpadky

18. díl francouzského seriálu Byla jednou jedna planeta (Il etait une fois... notre terre), věnovaného problémům ekologie a trvale udržitelného života.

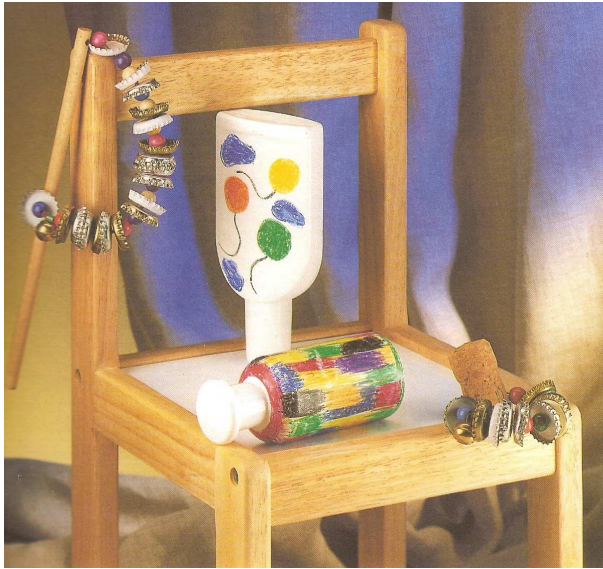
Šikulové

Pořad České televize s návody pro děti, jak si vyrobit... Hasičské autíčko, Příšeru z Loch Ness, Figurky z alobalu, Krokodýl Eda, Pavouk z míčků, a další návody na výrobu zajímavých věcí.

(<http://www.ceskatelevize.cz/program/10120743066-sikulove.html>)

(<http://www.ceskatelevize.cz/program/10211139784-28.11.2009-05:55-1-sikulove.html?deid=1813>)

Příloha 19

Využití dalšího odpadového materiálu:**Příloha 20****Příloha 21**

Příloha 22

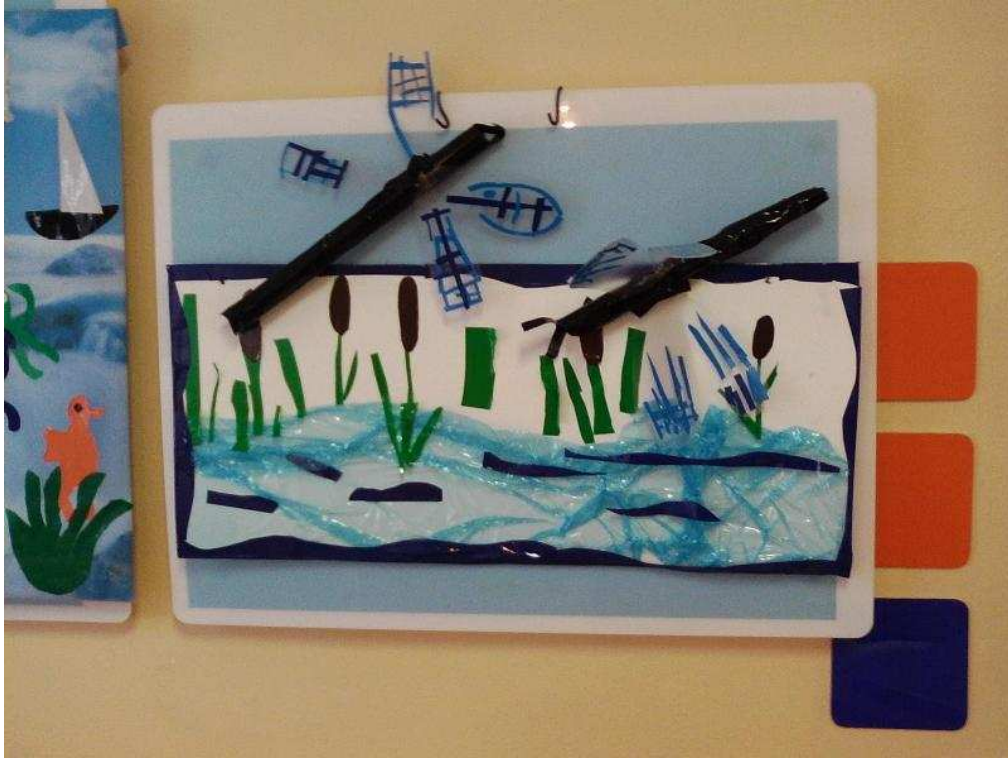
Příloha 23

Příloha 24

Příloha 25

Příloha 26

Příloha 27

Kuřátko a obilí

František Hrubín

Jak to bylo, pohádko?

Zabloudilo kuřátko

za zahradou, mezi poli,

pípá, pípá, nožky bolí.

Ve vysokém obilí

bude večer za chvíli...

"Povězte mi, bílé ovsy,

kudy vede cesta do vsi?"

"Jen se zeptej ječmene,

snad si na to vzpomene."

Kuře bloudí mezi poli,

pípá, pípá, nožky bolí.

"Pověz, milý ječmínku,

jak mám najít maminku?"

Ječmen syčí mezi vousy:

"Ptej se pšenic,

vzpomenou si."

Kuře pípá u pšenic,

nevědí však také nic.

"Milé kuře, je nám líto,

ptej se žita, poví ti to."

Kuře hledá žitné pole,

ale to je dávno holé

a na suchá strniska

vítr tiše zapíská:

"Vždyť jsi doma, za chalupou,

slyšíš, v stáji koně dupou,

kocour ve stodole vrní

a tvá máma za vraty-

-zob zob, zobe bílé zrní

s ostatními kuřaty.

"Děkuji ti, žitné pole!"

"Pozdravuj tam ve stodole."

"Koho, milé políčko?"

"Zrno i to zrníčko.

Ať se ke mně zjara hlásí,

vychovám z něj nové klasy."

A tak mámu zakrátko

našlo malé kuřátko.

Logo ekoznačení Evropské unie

Logo ekoznačení České republiky

„Ekoznačka České republiky a Národní program označování ekologicky šetrných výrobků se řídí mezinárodní technickou normou ISO 14024 Environmentální značky a prohlášení - Environmentální značení typu I. - Zásady a postupy a je proto uznávaným dokladem o kvalitách výrobku i v zahraničí.“

Příloha 29